

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

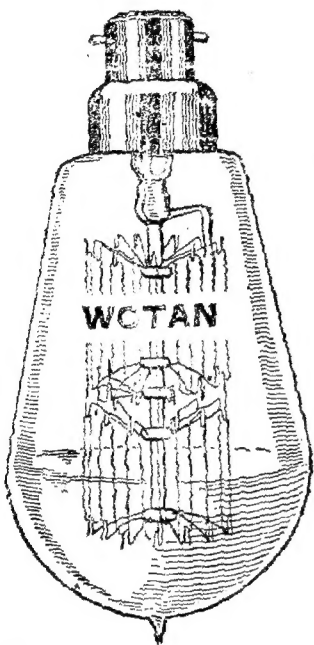
చెన్న పట్టణము 1915 సం. మార్చి నెల 17 వ తేది మంగళవారము

No. 318

సంపుటము. ౧

రాక్షస నామ సంవత్సర చైత్ర మాసము శుద్ధ పౌర్ణమి ౨.

సంచిక 3౧౮

సీమన్స్ ఓటన్ ఎలక్ట్రిక్ దీపములు

ఎలక్ట్రిక్ దీపములలో ఈ ఓటన్ దీపములు చాలా ప్రసిద్ధి చెందినవి. కాన వీటిని యశస్వముగా మదరాసు గవర్నమెంటు, మద్రాసు కాన్సలేషన్ క్లబ్బులు, మొదలయినవారు కొనుచున్నారు. వీటికి ఎలక్ట్రిక్ కరెంటుచాలా కొంచెము పట్టును.

ఓట్ లులు.	క్యాండల్ పవర్.	ధరలు. (ఒకటింటికి)
250	16-25-32 తేక 50	రు. 1-12-0
110	1-625-82 తేక 50	రు. 1-4-0

అన్ని క్యాండల్ పవర్ ను ఓట్ లులకు తగిన దీపములు మాకర్హ యున్నవి.

సీమన్స్ బ్రదర్స్ వైస్ మో వర్క్స్, లిమిటెడ్.

పోస్టుబాక్సు నెం 228, మవుంటు రోడ్డు, మదరాసు.

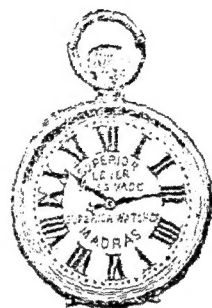
తేక స్పెన్ సరు అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

మవుంటురోడ్డు, మదరాసు.

సుపరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.

గాలుసుకో సహ ధు రు ౩.౧-0. పోస్ట్ 0-4-0.

డిస్కం సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈ గడియారము దేవులుమీద మాకంపెనీ చేసిన ఎట్టనిశ్చితా కొ ముద్రింపబడి యుండును, ఇది నా చుట్ట కందమై తలచి మును, దక్షిణాన అను గ్రామ జోమునుగలిగి మొరటుపడవలకు దగియుండును. సెలైమాత లా భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీమ నుండి

మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన సెలైయెద్దను చక్కము. ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ టెలనుంచి తీయి. చాల కాలము పనిచేయుటకీ, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున చెలియును ఇదివల కనేక గడియారములు బస్సుయి యోగ్యతాపత్రముల నంబ యున్నది. ఒకటి తెచ్చించి చూడుడు. మా పట్టణము కనేకులు కొని నంబింపిరినిన, నేటుమాట తెండుకు !

సుపరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 187, మద్రాస్

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాద్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన విప్పంధ వైశ్యసేవ, ప్రావీణతీవి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగసిద్ధ, ఫిరారాధన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండునయెకాక విపుల లోకము నంతయును కలకరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మీక్రిందివిషయములలో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వాహములు, వాటిఫలములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విహానబలము వాటిఫలములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వాటిఫలములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల ముత్యాల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధపాదముగల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 400 పటములు నీవిందును బోచుంపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండునది. పేర్లయొక్కతయందు కల పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర ముహూర్తము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకీమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేనారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను, ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు

వెల 0 8 0
" అర్ధసంవత్సర " " 0 12 0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర వివరణిక గిమానముల చందాదారులకు " 1 0 0
ఇతరులకు " 2 0 0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.
యుద్ధచరిత్రనామక బహుభాషా లిప్యతినుండియును (చందాదారులు కానివారును) దరఖాస్తుచే యాప్తకొనుట యుచితమి. లిప్యతయైన యా కొంభం గను కంబంబును.
దిన పాపపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమూత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తొలు శెట్టిబిగ్గ, మద్రాసు.

గమనింపుడు.

భాగ్యలక్ష్మీ కలములు (బంగారు పోటీలుగలవి) నెవ్ బ్యూటీ, ప్లాట్ బర్డు, మొదలైన వాటిని కొన్నిరోజులవరకు వాడవచ్చును. నెవ్ బ్యూటీ రు 1-8-0 మొదలుకొనిగలవు. వైసికల్లు మాకర్హ రు 55-0-0 లు మొదలు కొనిగలవు. హోగ్గోనియములు ఆతిగరసము రు 17-8-0 మాత్రమే. (ప్రై) నీరు పాయింట్లు 6-0-0 మొదలు గవములుగలవు. వాతనోష్ట తలనోష్ట పట్టుతీపులకు వాల్చువైన మందు బుట్టి 6 అణాలుమాత్రమే. ప్రతియింటి నంబెగినది. సురువుతేక తే అనేకపాటిలను హోగ్గోనియములై వాయించవచ్చుడి రు ౪ లు వెలగల కాకిలో వైండు పుట్టుక యులు మాత్రము కొన్ని ప్రతు లున్నవి. గనుక యావయమును హోగ్గోనియమును కొన్ని పట్టణమునండి మీ తేకపువులు కా వలసినను వెంటనే పంపాలము. ముందుగా వరలను తెలుసు కొని గోరెవాని ప్రియువాళ్ళ వ్రాసవలెను.

ముద్రాసు ప్లాట్ సప్లయింగ్ నెవ్ కనీ

15 ప్రాజెక్టు ముద్రాసు.

గృహవిద్యామయలో లవనసరమైన

ప్రయమును తగ్గింపును.

తేకు చూచును.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన ఖర్చుకలవదే. అతి కలకొనుట యందు కొంచెము జాగ్రూకతగా నుండిన చాలావరము కలరు. నేచేం. మాకర్హ గృహములకు కావల సిన పనులను చేసిన కలక దిన్ని విడిచిపెంచి ముందుకువరకు పరికరము అన్నివిధములు; కమ్ములు, పానీయము, బట్టలు, ముందులు, వైద్యపాము, ఇతరకా వారము.

చక్ర, యాక్. ఆక్. బురుగు.

క్రీస్తుమాను బుక్ లు రీజనబర్డులు మొదలుగాగల కన్ని పురియితో మాత్రమే కలయెప్పు ముద్రాసు పరకంబె తెచ్చును. దేవవాద, దేవని, బుదకు నుంచును, రాష్ట్ర చాలాకాలు నిజము గాగములలో కొన్ని తెలుగుకాము ముద్రాసులను రావదే, పానీయము, పియ్యువాళ్ళకు కలయెప్పు. కావలసినవారు ముట్టు వ్రాసవలెను.

అచులు సుగృహయముగారు.

కొంబాల్ గుల్మ, కల్లుగర్లు, కాకినాడ.

జూబులు.

విలేఖరుల ప్రకటన.

ఎ. వి. ఎల్. మార్తిగారు, జి. సాంబశివగారు ప్రకటించినట్లు చింతింపబడుచున్నది.

జి. సూర్యనారాయణగారు, కె. వి. రామానుజులు గారు, చచ్చి ఆశితిమి గాన ప్రకటించబడుచు.

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు.

అయ్యా,

“ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తువారు బహుమానమిచ్చెదమని ప్రకటించినవ్యాసము వ్రాయుచున్నాను. మేము ప్రస్తుతమున యీ వ్యాసమున కనుసరించి భాగములను వ్రాసి ఆంధ్రసాహిత్యమున నామములకై నీయవలయును. ఈ నామాలింపిన భాగములను ముఖ్యముగా నావ్యాసమున నూచింపవలయును”

ఆ లక్ష్మీవతి, కార్యదర్శి.

II

నిన్నటివిందు.

అయ్యా,

నిన్ను వింటేనే తలవాలి నీవెవరినో నావలె నేంకట కృష్ణయ్యగారు, సభ్యులు కలదుకలదన్న కొలది మాట్లాడవలసిన అవసరములేదే, ఇంగ్లీషులో నుపయోగించిరి. సభలో ఆందరు తెలుగువాడే! ఇంగ్లీషు మాట్లాడవలసిన అవసరమేమిచ్చినది? ఇందువలన నేంకటకృష్ణయ్యగారు ఇంగ్లీషురాని తెలుగువారిని తెలుగుభాషను, అగౌరవముచే గాక, తమకు తామే అగౌరవముచేసారు. తెలుగుజనుల సభలలో ముందటి ప్రసంగముల కెడమియ్యకుండురు గాక!

ఒక తెలుగు కుటుంబము.

III

అయ్యా,

సర్వరావుపేటలోని అమిరికన్ బాప్టిస్టు మిషన్ యిలాకావారు బందారు సంతోషమ్మ సత్యవతిమ్మ పేటన్ విస్సీ కరుణల మాయంకి అప్పడప్పకుచ్చి చదువుకు పట్టుకొని నేర్చుచు నాకును నా అమ్మమ్మకు రత్నమ్మకు దుర్బుధులు చేసి విశేషమైన ఆఘాతాన్ని మాయచేసి వారిబంగళాను మా ఇంట్లోకి తీసికొని వెళ్లిపోయి. వారియిచ్చ ప్రకారము వ్రాయుచున్నాను. నమ్మకద్దు ఇప్పుడు మిషన్ వారివద్ద ఉండుటకు వారు ఇష్టములేదు. తండ్రిగారి వద్దనే ఉండుటకు నేను పూర్వముగా ఇష్టపడుచున్నాను. ఈ విషయములు సర్వరావుపేట డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు ద్వారా వారికి గుంటూరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు ద్వారా వారికి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు ద్వారా వారికి అర్జీలు పంపుచున్నాను.

తలవలె తామరమ్మ వ్రాలు.

IV

గుంటూరునుండి సంఘము.

అయ్యా,

అకమాన్యగోత్రులగు బాపకర్తయే ఆయన జీవిత చరిత్రను గూర్చిన సద్బోధమును వ్రాయించి ఆంధ్రలోకమున కర్పించుట ఉత్తమమని యెంచి, గుంటూరు మండల వాసుల పక్షమున, మండలసంఘమువారు అట్టి ప్రోత్సాహము కలుగుటకై రు. 250-0-0 బహుమతి నేర్పరిచినారు. దేశీయులు సలక్షణాంధ్రచరితమున గ్రంథములు వ్రాసి రాక్షససంతకర్తయను విషయకవిత (12-9-15) లోపుగా బంపింప, విమర్శకుల నేర్పరిచి యోగ్యతలను నిర్ణయించి విజయదశమి నాడు (17-10-15) శ్రేష్ఠమైన గ్రంథములను బహుమతి నొసంగుదురు. వివరములు గోరూరు వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.

గొల్లపూడి శ్రీరామకృష్ణ.

రాయప్రోలు లింగసోమయాజి.

కార్యదర్శి.

V

ద్వితీయాంధ్రదేశ భాండగారము.

అయ్యా,

ఈనెల 18 వ తేదీ శనివారము 6 గంటలకు పుగమంచి రమున ద్వితీయాంధ్రదేశ భాండగార మహాసభా వ్యవస్థాపకసభ్యులు సమావేశమై, ఆసభకు మ-రా-రా-శ్రీ, తల్లా ప్రగడ సూర్యనారాయణరావు పంతులు గారాగ్రాసనాధి పత్యమును వహించి ఈ దిగువతీర్మానములను చేసిరి. వానికి సభ్యులెల్లరు నేకగ్రీకముగా నామమిచ్చిరి.

తీర్మానములు.

1 ద్వితీయాంధ్రదేశ భాండగార మహాసభ సభకు గౌరవనీయులగు పానుగంటి రామారాయనిగారిని అగ్రాసనాధిపతిగా నుండుటకు తోరుట. 2. ద్వితీయాంధ్రదేశ భాండగార మహాసభసభ్యుల సంఘమునకు మ-రా-రా-శ్రీ, బారు శ్రీరామ సరసింహారావు పంతులు బి.ఎ., బి.ఎల్., గారిని అధ్యక్షులుగను మ-రా-రా-శ్రీ, వెన్నేటి సత్యనారాయణ, అన్నకి సత్యనారాయణశర్మ, నాగం పట్టాభి రామారావు, అయ్యగారి బాపిరాజుగారు కార్యదర్శులుగా నుండుటకు తోరుట.

అన్నకి సత్యనారాయణరావు.

VI

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు, పోతన.

అయ్యా,

సహజపాండిత్యభానుజియు, భక్తాశ్రయమున నగు బమ్మెరపోత నామాత్యుని స్మరణచిన్న స్థాపనసందర్భమున నామహాకవి జన్మస్థానమునుగురించి భేదాభిప్రాయములు బద్ధులై యున్నది; పూర్వమునా కల స్మరణచిన్నము లాంధ్రలోకమునం దేయే ప్రాంతములం దెవరెవరిని నెలకొల్పినను నెలకొల్పినచున్ను. కాని శ్రీ పోతరాజుగారి జన్మస్థానము, బంటిమిట్టమో? ఓంగంజో? నిర్ణయంపడవలయునుగాదా! ఈ భాగమంధ్ర సాంస్కృతికాభివృద్ధికి పాటుపడు మహానీయుల నెనున్నది. కనుక రాజోపునెలకొని జరుగవలయున్న ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తునందలిరోత్సవ సభయందీ అంశమునుజర్పించి బమ్మెరపోతనామాత్యుని జన్మస్థానమిద్దయని నిర్ధారణచేసి ఆంధ్రవాజ్మయమున కొక చరిత్రాంశాలంకారము నొసగి పరివదమును సార్థకపరచెదరుగాక! యిది పరిషత్తుభవారు ప్రార్థింపబడుచున్నాను. మరియు నీపరిషత్తు సర్వాంధ్రమహాజనుల హృదయనీనులందును నల్లకొనుటకుగా నికముందు ముందైన ముద్రసిద్ధమును నాంధ్రమహాసభతోపాటు జరుపవలను పడునేమో యోచింపుదురుగాక!

దుగ్గిరాల

ఆంధ్రభాషాభిలాషి.

VII

బోగంకులము - ప్రముఖులకొకమనవి.

అయ్యా!

మానవజీవితకవించిల్లి మాసంఘముభిన్నానికి దేబయత్తిం చు ప్రతికాధిపతులకును అన్యసాంఘికలకును నా వందనము లిడుచున్నాను. కేవలము హీనజాతులకల మాసంఘము విద్యాభ్యాసమైనదిగాదు. మాసంఘమునందు కొద్దిగో గొప్పగో శ్రీమద్రామాయణలో దేశభాష వ్యాపించియున్నది. విద్యాభ్యాసమైన హీనజాతుల ధోరణికి బాల్కుడుచున్నారెవరలు విద్యార్థినిగ మాదరకనకంజుల యేయరుకో? ఎవరేమన్న ను మా శ్రమయు లాభములేదు. ఏనంపుమైనను అభివృద్ధిపొందవలెనన్నచో ఆసాంఘికల నెడమైనబాధ్యత వహించవలెను. కాని యితరసంఘములు మానవజీవితజూచి యెంతపరితాపపడినను ఇటువంత ప్రతిఫలమునుగూడ బొందజాలము. అట్లు సంఘభిన్నాధికారము బాటుపడ సుదర్శన ప్రముఖులు మా సంఘమున చేరా? ఉన్నయెడల వారేల సంఘాధ్యక్షులకు బాటుపడజాలకున్నార? సంఘమునగల అని నీతిని నిలకొంది వారీసాంఘికలమని తెల్లడించుకొనుటకుగూడ సిద్ధపడుచున్నారేమో! కాదు. కాదు. ఎట్లున్నను జాత్యభిమానము సహజముగా! కాకన్న నేమి కారణమై యుండవచ్చు? సంఘమునం దన్నువైపులను చల్లనము గలుగునంతవరకు తా మి విషయమున బోక్కిము కలుగజేసికొనగూడదని సంకల్పించుకొనిరి గావోలు.

ఓ సోదర ప్రముఖులారా! కన్నులువిచ్చి సంఘదురవర్తన నిలకొంపుడు. తోడిసంఘములవెన బరికింపుడు. ఆ సంఘ నాయకులందరు ఆసంఘభిన్నాధికారము యెట్లు పాటుపడుచున్నారో చూడుడు. ఒకదెస కవుతనమునుండి మనవాలసోదరులు నిరాశాధిగతులగుచు సంఘమునుగూర్చి పాడుపేటకొలుపుల నాల్పింపును. కేరకదెస కొందరుసోదరులు వారికి వ్రాయు ఆ మాదూరిమైన ప్రత్యుత్తరముల వీక్షింపుడు. సంఘాధ్యక్షులయే గణనసాగ నుమాట మరలకుడు. తక్షణమే లేఖనిచే బూతుడు. సంఘభిన్నాధికారము వ్యాసములు లిఖింపుడు. పుణ్యమిది లోకపాపములచే సాంఘికలమానసముల నాకరింపజేసితిమి. సంఘాధ్యక్షులు గావించుడు. అసంతకము సంఘమునుజూచి యానందింపుడు. ఇంతకన్న ఈసోదరి యింకేమి మనవిజేయగలదు.

యేలూరు,

సంఘాధ్యక్షభాషిలాషి.

VIII

రజస్వలానంతర వివాహశాసనము.

అయ్యా,

గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరేటుగ్రామములో 10-8-15 తారీఖున ఈశాసనమును గురించి స్పెషలు రివెన్యూ ఇన్స్పెక్టరు బ్రహ్మశ్రీ ప్రబల వెంకటసుబ్బయ్య పంతులుగారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద నొకపబ్లికుసభ జరిగెను. నాలుగుజాతుల శ్రీపురుషులు అనేకులువచ్చిరి. శ్రీమత ప్రత్యేకము స్థలము ఏర్పాటు చేయబడినది. తంగిరాల సుబ్బయ్యగారు హాజరీయొక్కముగ భగవత్పూజచేసిరి. మోక్షనాథం శేషుగోపాలరావుగారు సవీనంపు సంస్కారమునుగూర్చియు, ఈచట్టము యొక్క సాధకపాదకముల గూర్చియు వివరించిరి. గరిమల్ల రామస్వామి అవధానులుగారు రజస్వలానంతర వివాహములు అశాస్త్రీయము లనుచు బిల్లును ప్రతిపాదముగ నుపహసించిరి. తంగిరాల కామేశ్వర సోమయాజిగారు శ్రుతిస్ఫుటేతిహాసయొక్కముగ ప్రాధావివాహములు పాపకర్మములనియు, దేశావర్ధకము లనియు నుపన్యసించిరి. తంగిరాల లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు మన్నగు అనేకమంది యిట్లే బిల్లుకు ప్రతిపాదాభిప్రాయము లిచ్చిరి. పిమ్మట సభాధ్యక్షులును ప్రాధావివాహముల నిరసించుచు, కన్యాదానముల బ్రశంసించుచు బిల్లుకు ప్రతిపాదముగ నుపన్యసించిరి. చట్టుంబ కలహముల కలగజేయు నట్టి అశాస్త్రీయ చట్టమును అంగీకరింపక తొలగించుటకు ప్రార్థించుచు శ్రీగన్నగుగారికి ఒకమహాజనునామా అనేకులు సంతకములతో పంపుకొనబడియె. శూద్రులుగూడ ననేకమంది సంతకములజేసిరి. శ్రీరాజదంపతులకు మంగళవాక్యములతో సభ ముగిసెను.

దుగ్గిరాల లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రి.

XI

ముక్త్యాలజమిందారు.

అజ్ఞానలకల్పనాచతురము

అయ్యా,

నందిగామయందు స్థాపింపబడిన బార్లి డిఫిన్సు కారోనేషన్ స్పెషిలైజింగ్ స్కూలును శ్రీముక్త్యాల జమిందారుగారు పాత శాలాభవనమును నిర్మింపుచుండిరి. ఇటీవల నాలుగుగండుండి పని నాపి వేసిరి. గోడలమూత్రము ముగియెనవి.

సామాన్య జనులు తాము వచించు మెలుంగరు. వారి వచనములకు సుదృఢ్యము మెలుంగని విషయములగూర్చి యనేక చిత్రములు వా కొందురు. సత్యము నన్వేషింపరు. రూఢిగ దెలియని దాని గూర్చి ప్రసంగింప నేలయని యూరకుండరు. కావున నందిగామపాతశాలా భవనమునుగూర్చి పలువురు పలువిధముల వా కొనుచున్నారు. జమిందారులతో పనిపూర్తి యగువరకును నమ్మకములేదు. వారిస్వేచ్ఛాపూరిత స్వాంశములకు దాతాభిముగ నేటితోచిన నద్దానిని ప్రారంభింతురు. వాల్లదినములైన పిమ్మట వారి ధ్యానము కేరొండుదాగివై మజులు మొదటి పని మూలపడును. ఇక్కార్యము నట్టిదేమని కొందరు అనుచున్నారు. రాజాగారి కీవిషయమున ప్రోత్సాహము చేయువారు దూరమున నై నాడు. ఇచ్చకుంపుమాటల కలరి ప్రారంభించి న పని గాని యి యుద్ధి వి ద్యాదా నాభిలాషచే బూనినకార్యము కాదు. పూర్తియగుట కష్టమని కొందరు ప్రశంసించుచున్నారు. ఈరాజాగారి పట్టుదల సాధారణులకు దెలియదు. కార్యాంతరములచే జిక్కి దీని నుపేక్షించినారు. తప్పుక భవనము పూర్తియగునని కొందరు వా కొనుచున్నారు. ఇట్లెన్నిరీతుల ప్రజల యభిప్రాయములు గలుగిరల వ్యాపింపుచున్నచో ఈ ప్రాంతములవారికి దిగదినాను భవ నేద్యము.

యథా కారణము మాపుర ప్రముఖుడును నీ భవనమును గట్టించుటలో శ్రీరాజాగారి ప్రతినిధిగనుండి ఎండనక వాననక కూలివాండ్రకెరట సదానీలిచి పనిచేయుచుచు వచ్చిన తుగ్గపాటి వీరభద్రరావుగారికిని శ్రీరాజాగారికి మాత్రమే తెలియగలదు. వీరి కీందంతులు నెదిరి నవకన్నుచేమో! ఏనెట్లున్నను విద్యాభిమానియని కీర్తిగాంచిన రాజాగారు తేవేవరులైన వారిని వారినెతిగిన వారు విశ్వసించవలగు. జమిందారులకు కార్యాంతరము లుండవండువా? అయిన శ్రీరాజాగారి కీవిషయమునను నింకొకరి ప్రభువహించి యపవాద మేఘముల ప్రచారము నాపుట సమంజసము. వారి మిత్రగ్రము వాంఛించునదియే కాకన్న దానిని సత్వరమే పూర్తిగావించి దానిగూర్చి కళంకవాదము పుట్టుకుండ కేయుటయే ద్రవ్యము. శ్రీ వీరభద్ర రావుగారును శ్రీరాజాగారును, నీయంశమును శ్రద్ధతో జూతురు గాత. పురవాసి.

ఇంటిసామానుల అమ్మకము.

4వ ఏప్రిలు 1915వ తేదీ ఆదివారమున 8 గంటలకు టంగుటూరు (మింటుస్ట్రీటు) లో నుండి 438 సంబంధముల ఇంటిసామానులను వేలమువేయబడును. కొనినవా గా ఇంటినిబట్టి ఆ సామానులను తీసికొనిపోవలెను. 27వ తేదీనాని ఆ ప్రాంతమున గాని ఆ ఇల్లునుచూడగోరు వారు చూచుకొనవచ్చును ఇంక నితరవిషయములను తెలియ గోరువా రీదిగూడ అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

జి. స్వామినాధపిట్ట,
118 పరశువాకము హోటల్,
వేపేరి, మదరాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు 50 సంవత్సరములు కలంబడినవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో నొగింపబడినట్లు కథలవలె వర్ణితముగను. చందాబద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 60: పుటలు) 6 సంవత్సరములు, చందా రు. 2—0—0 (హాస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సంవత్సరము చందా ముందుగా స్వీకరింపబడును. కలయికవారు— గా. హరినరాయణ్ పిమ్మరావు, ఎం.పి., చిత్రాధిపతి, మదరాసు. అని వ్రాయుదు.

కావలెను

నమ్మకమైకట్టియు క్రొత్తమాన్యులతో కూడినట్టి యి వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును జిల్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు యియ్యబడును. వైగా అలవెన్యుకూడా యియ్యబడును. పనిచేయు సమర్థతసత్ప్రకారము కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండ వలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇష్ట మున్నవారు వెంటనే ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

వి. యస్. రంగను,
కార్యదర్శి.

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,
81-వీ. తేరువీధి, తిరువల్లిక్కేణి, చెన్న పట్టణము.

దేశోద్ధారకుడగు గో కేశ చ రి త్ర

ఈ స్వార్థశ్యాగుని పవిత్ర చరిత్ర మిందు విపులముగా వర్ణింపబడి యున్నది. భారతీయులకు - ముఖ్యముగా నాంధ్రులకు ఈ మహానీయు డాదర్శ నీయును. గ్రంథ ముచ్చులొనున్నది. చదువదగినది.

పాచ్. వి. కృష్ణఅండు కో.
చిత్రాధిపతి, మదరాసు.

The Kistna District Co-Operative Bank (Ltd.)
Masulipatam.

కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు (లిమిటెడ్) బందరు

మూలధనము 1,00,000
భాగము 1-కి రు 100 చొ॥ 1000 భాగములు ప్రస్తుతము వసూలు చేయబడిన మూలధనము 50,000
వడ్డీకి దాచిఉంచుకొను వారికి (డిపాజిటు చేయువారికి)
6 మాసములు ఉంచుకొనె యెడల నూటికి సం॥కు రు 5 చొ॥
6 మొదలు 12 మాసముల వరకు ... .. 5 1/2 చొ॥
1 సంవత్సరము అంతకువైస ఉంచుకొనె యెడల రు 6 చొ॥
వడ్డీ 6 మాసముల కొకపర్యాయ మివ్వబడును.
మొదలు గవ్వ మెంటువారి నెం 1267 రు
ప్రకారము గవ్వ మెంటు ఉద్యోగిగనుకూడ భాగములు పుచ్చుకొనవచ్చును. వడ్డీకి దాచిఉంచుకొనవచ్చును.
జంధ్యాల గోరీపాధశాస్త్రి, ప్రసిడెంటు
చిన్నం రామస్వామి, అనంతేశ్వరం.

పార్లమెంటు కామన్సు మహాసభ.

ఇండియాను గురించిన ప్రశంస

ప్రశ్నోత్తరములు.

పర్షియన్ పోలిసు సేన.

ప్ర॥ “పర్షియన్ పోలిసు సేనమీద అధికారముగల స్వీడను అధికారులు ఇంకను ఆ సేనతోడనే తమవిధులను నిర్వర్తించుచున్నారా? లేక, తిరిగి స్వదేశముచేవలెనని స్వీడను దౌరతనమువారిచే నాజ్ఞాపింపబడిరా? వారలు ఆ దౌరతనము వారిచే నాజ్ఞాపింపబడియున్న యెడల, పర్షియన్ సేనాబలము తొలిటియట్లే యుండుట కేమియేర్పాట్లు చేయబడినవి?” అని కర్నల్ ఏల్ గారు ఫార్మల్ అఫ్ఫేర్స్ స్టేటు సెక్రటేరి గారి నడిగిరి.

ఉ॥ “స్వీడను అధికారులలో ననేకులు పర్షియన్ పోలిసు సేనతోడనే పనిచేయుచున్నారు. కాబట్టి ఇతరములగు సేనాబలముల కేమియో అవసరము కావరాదు” అని ఎడ్వర్డుగ్రేగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

బాగ్దాదునందు వసించు బ్రిటులు.

ప్ర॥ “బాగ్దాదునందు దుండు బ్రిటులను గురించియు, అచ్చటి ప్రభుత్వ స్థలనిగురించియు, ఏమైన తెలుపగలరా?” అని ఏల్ గారు నడిగిరి.

ఉ॥ “నుమా కొక నెలకాలము క్రిందిట తెలియవచ్చిన వస్త్రమానమే కట్టుకొనినది. అది మునుమునన సక్రిందము వారము తెలిసెను. బూ నెలకాలమును గురించిన వస్త్రమానము బాగ్దాదునందు పనిగానే యూరొపియన్ లందఱును సేయగా లాని కెయసారముకు పంపబడినది. బ్రిటుల ఇండియనుల మాత్ర ముచ్చటనే భావింపబడుచున్నది” అని రాబర్టు గారు బదులు చెప్పిరి.

బాగ్దాదునందలి తురుష్కులు.

ప్ర॥ “బాగ్దాదునందలి తురుష్కులు కేర్ఫేలాలోని షియామవామ్మదీయుల మనెదును కొల్లగొట్టి యిరువదిపైలు సుమముల సొత్తును దోచిరి అధికారులయొద్దనుండి యేమైన తెలియవచ్చినదా?” అని ఏల్ గారు నడిగిరి.

ఉ॥ “పెన పివరించిన అమల జరిగినట్లుల బూనె పి మెండెంగు జరిగెలు ఆఫీసుగారు లోక రిపోర్టు అడచెను” అని రాబర్టు గారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

నామాల్ లాండు.

ప్ర॥ “నా మా లి లాండు నందలి ప్రభుత్వపు స్థలనిగురించి యేమైన తెలుపగలరా?” అని ఏల్ గారు అధినతకముల స్టేటు సెక్రటేరి గారిని అడిగిరి.

ఉ॥ “నామాల్ లాండునందలి సందర్భములనుగుంచి దీసంబరు 1 వ తేదీనాడు అధికారుల స్టేటు మెంటు ప్రకటించ బడినది. అందులోని యంశములకన్న నెక్కువగ నాకేమియు తెలియరాలేదు” అని హోల్గ్రూ గారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

భారతీయేనుల ప్రత్యక్ష సాక్షి.

ప్ర॥ “నాల్క మెంబరు గారు రణరంగముం దిండియన్ సైనికుల ప్రత్యక్ష సాక్షిగ నేమింపబడిరా? నేమింపబడియున్న యెడల, వారు ఇండియా (స్టేటు సెక్రటేరి) ఆఫీసునకు గాని, ఇండియా దౌరతనము వారికిగాని ఏమైన రిపోర్టుపంపిరా? వారు పంపురేపొర్టును వెల్లడిచేయు సుద్దేశము గలదా?” అని కింగ్ గారు ఇండియా స్టేటు అంధరు సెక్రటేరి గారిని అడిగిరి.

ఉ॥ “నాల్క మెంబరు గారు ఇండియా ఆఫీసునకు గాని, ఇండియాగవర్న మెంటునకు గాని ఏపొర్టును పంపుచుండలేదు. కాని, రణరంగముందు భారతీయునికుల జీవితము, వారికార్యములు వీనినిగురించిన వివరములను తెలియజేయుచున్నారు. ఇవి ఇండియాలోనివారి. ముఖ్యముగా వారైప్రతికల యెటుక కుపయోగపరచబడుచున్నవి.” అని రాబర్టు గారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

పెరిటోరీయల్సుకు ఇండియాలోని సెనకు అలవెన్సు.

ప్ర॥ “ఇప్పు డిండియాలోనుండు పెరిటోరీయల్సుకు వారింగ్దానుం దుండుపుటికన్న తక్కువ రేటువంతున “ఫీల్డ్ సర్వీసు రేషన్” ఇవ్వబడుచుండు విషయము మీరుగమనించిరా? ఈ భేదమును మార్చుటకు తగినప్రయత్ని మును చేయుదురా?” అని రాల్ఫ్ స్నేగారు యాధికార్యనిర్వాహక యిలాకా అంధరు సెక్రటేరి గారిని అడిగిరి.

ఉ॥ “ఇండియాలోని సేన లిపుకు “ఫీల్డ్ సర్వీసు” పరిమితంకడ నుండలేదు. ఆ (ఇండియా) దేశమున బ్రిటిష్ సేనలు సామాన్యసందర్భములలో పనిచేయుతీరుననే పెరిటోరీయల్సు పనిచేయుచున్నారు” అని పెన్నెంటు గారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఆంధ్రజన సంబోధనము.

సంవత్సరాది సమావేశము

సీ స మా లి క.

ఆంధ్ర పోదరులార! యార్యశేఖరులార! సభ్యులార! మీకు స్వాగతంబు!

మనల సీరిత సమావేశపడిన

సంవత్సరమునకు స్వాగతంబు!

మన మేకసంఘసంబంధుల మనుమాట

సీవత్సర మేకదా యెటుకపటిచె;

ఈ పురంబందలి యిందఱాంధ్రులయొన్ని

సీవత్సరమేకదా యెటుకపటిచె;

పట్టుబాం బిది యాంధ్రభాగ్యదేయం బని

యావత్సర మేకదా యెటుకపటిచె;

ఈ శుభారంభం బట్టి ముగిసిదిగా

భాగ్యభివృద్ధి గాఢబరంగలదు.

కలిసి సంఘబలంబై బల మను శాస్త్రోక్తి

స్వప్నంబుగ గ్రహింపబడునుగాక!

ఆభ్యుదయోచ్ఛ యాద్యమరూపము వహించి

సద్యః ఫలంబు నొసంగుగాక!

రాక్షసాహ్వానకల్పించి రాక్షస

ప్రతికరం బని వెఱవవలదు;

కాలానుభవే నాభ్యుల పునరావృంబు

లగుట ప్రత్యక్షసాక్షిగాత మయ్యె;

నిన్నటితోడ గడచుచు యాగలగాబ్బ

మెట్టి యాపదఁ దెచ్చివెల్లె మనకు!

ఆ నేటికిర—కా, దా గోరొప్పివ్యాధి—

మెంతటి నాక్షణకృత్తి నగుడ!

అన్నిప్రమాదాత్మ సంభవనాహోపి

మను కష్టసమయ లాదకఁజేసె;

తేనుంబుల బోకొచ్చి దామరము సాగించి

ప్రజ నాత్మహత్యకుఁ బాలుకజేచె;

అంత కలహముల నభివృద్ధిగావించి

దేశాధిక్యత్యములను వారిచూడె;

సంగరచ్ఛలముగ జనులను వీడించి

యాంబుల ప్రాణంబు నపహరించె;

అంతటఁ బోకి, పొంతరావదె గూర్చి

నెంచియుకాదె యాతాతా నుడకు

నోరలువంటి సుక్తోకు లోకశత్రులు

గుప్పలఁ దనవారఁ గొల్లుకొనియె.

ఆనందకల్పంబు పూని నాక్షణకృత్తి

నిట్టిఫలంబుల నిచ్చియుండె,

నాక్షసనామకల్పం బిది నానంద

కృత్తిఁ బూని ఫలంబు లియ్యకున్నె!

ఆనంద మీవాద, యానందవాయి యై

యావత్సరంబు గ్రహించుగాక!

మరియొకవిషయంబు, మననిలెగునందు

గొడవదె నొకవర్ష ముని చూడె;

ఇది సంతిశమునొందు కడన, యొకను మన

జీవితారంబున కెడము గలదు;

అటులయ్యుల బోతాప మందనకొ ఆలేరు

మరియొకంబుక దీని మర్మము గనె;

భూనామభవనీధి నాతనప్రియబుధి

యావిచారముఁ దొలగింపఁగలవు.

కాలానుభవే బ్రతికూలవాదంబు లా

మోదంబు లగు నిర్వివాదముగను,

ప్రత్యుద్యమమునకుఁ ప్రారంభ మిట్టిదె;

కావున గతవర్ష కాలవత్తి

మన కనుకూలమై యనుపమోత్సాహంబు

సహజధర్మంబుగ సంఘటింపు;

క్షీణించుచున్న యీ జీవితకాలంబు

రితే గాకుండ వర్తింపవలయు;

బ్రతుకుటకై కార్యధరము పూనుట మాని

పని యొనర్చుటకయి బ్రతుకవలయు;

వికమత్యామృతం బానించి సంఘంబు

జీవసమేతంబుఁ జేయవలయు;

త్విష్టి నాండు శక్తిహీనత సౌఖ్యంబు

నాబడు జాడ్యంబు నణఁపవలయు;

ఎపుడు నున్న తాదర్శంబులఁ దెగఁగవలయు;

అం దొకొక్కఁడు లక్ష్మించు నంతెడనకి

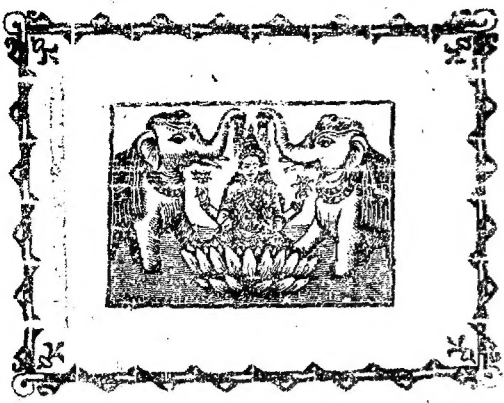
విశ్వయత్నంబు మనము గావింపవలయు;

దేశదేవుఁ డీకృషిఁ బ్రసాదించుగాక!

కావ్యకూరి గోపాలరావు,

కలియగ భీముడని ప్రఖ్యాతి గాంచిన సా.శ. 500
లును రామకృష్ణారావుగారు నిన్నటి సాయంత్రము "కర్కర
వ్యాధాపము"ను గురించి ఉపన్యసించివారు నేటి సాయం
త్రము తమ భీమబలముగ పర్యవసాదియనున్నారు

ఆంధ్రపత్రిక

1915 సం॥ మార్చి నెల 15వ తేది

బుధవారము.

సంవత్సరాది పండుగ.

ఆనందసంవత్సర మంశముకొందెనది. సురు చిరంజీవ నసంతముచే బురస్కృతంజై రాక్షస సంవత్సర మారంభమొనరించి. ప్రకృతి మండలము నవ్యధివ్యభావకొత్తంతజై మానవకోటికిహితో పదేశమును జేయవలయు బోధించుచున్నది. సురు చిర శల్లవంబులు, మధుకర ఝాంకారంబులు, కోకిలారాచంబులు, మ. దానిలంబులు, నూతనోత్సాహములం బుకొలుపుచున్నవి. స్వర్ణపర్ణంబుల రీతిని విఫల మనోరథంబులు పరిత్యజించు లగుచు చున్నవి. కోమల పల్లవంబులవలె నూతనాశలుత్తున్నము లగుచున్నవి. గతాగతంబులకు సంధి సమయము రీతిని నొప్పెడి సంవత్సరాది పండుగ యన్ని దేశములందును నన్నిజాతుల చేతను నత్యుత్సాహముతో జేయబడుచున్నది. సంవత్సరాదిని నారంభమగు శుభసంకల్పములు సంవత్సర మంతయును వ్యాప్తములగునను నమ్మకము జనులకు గలదు. అట్టిసమ్మకము లేకపోయినను సంవత్సరము నందంతటను బాధించగల పరితాపముల నుండి సంవత్సరాది దినమునందైనను విముక్తిని బొందుట యుచితమను నూహతో నైనను సంవత్సరాది పండుగ జరుపబడు చున్నది. మృష్యాన్న భోజనము, నూతనవస్త్ర భారణము, బంధుసమావేశము, మిత్రసంవర్ధనము, సంచారస్థల శ్రవణము మొదలగు ప్రాచీనా చారములీ భావనను బల పరుచుచున్నవి. కాని, కాలమును బట్టిభావనములు, భావములనుబట్టి యాదర్శములును మారుచుండుట ప్రకృతిధర్మము. వ్యక్తితోను, కుటుంబముతోను నారంభమగు నాంధుక ధర్మములు జాతీయజీవనాభ్యుదయమునకై పనియొగి పడుచున్నవి. సంఘ బలమును జాతీయోన్నత్యమునకును, నేజాభ్యుదయమునకును, పనియొగపడు నటులుచేయుట వర్తమాన కాలాదర్శముగ గ్రహింపబడు చున్నది. వ్యక్తిక సంధ్యమును, కార్యములు సంఘబలము వలన సాధ్యము లగుచున్నవి. సంఘబలమును నాంధ్ర ప్రజలు వర్తమాన సంవత్సరము నందు దేశాభ్యుదయ మునకై పనియొగించి సక్రమోపాధి వృద్ధికై పాలుకుదిన శ్రేయోప్రాప్తిగా గలదు.

ఆంధ్రలోకాభ్యుదయమునకై అరణ్యములై నిర్వహింపబడవలసియున్న కార్యములనేకములు గలవు. ఆంధ్రములోనభా ద్యములు వ్యాపకమును గాంచ వలసియున్నవి. ఆంధ్రవిద్యార్థ కార్యరూపకమును నూనెచిమురుడలెను ఆంధ్రదేశమీవక సంఘము నిర్మోహముగాలేదు. దేశాభ్యుదయమునకు మూల నిర్మాణమునకై పరిశ్రమలు వృద్ధి పొంద వలసియున్నవి. దేశాభ్యుదయమున కివసంములైన మహత్కార్యము లనేకములు నిర్వహింపబడవలసి యున్నవి. వర్తమాన సంవత్సరమున, వాంఛలు

సంఘీ భావలమును బూని కార్య పరతం శ్రలుగుటకు భగవంతుడు తోడ్పడుగాలి.

నూతన సంవత్సరారంభముతో సంఘచరిత్ర మున కొక నూతనయుగము ప్రారంభమయినదని సూచించుటకు నో నా నిన్న సాయుకాలము శ్రేయత పేరి. నారాయణ మూర్తిగారి యారాను మున వారియొక్కయు మూ పత్రికాధిపతులగు శ్రేయత కాశీనాథుని నాశ్వర రావుగారి యొక్కయు నుపక్రమముచే నేకమాతన రీతిని నాంధ్రుల సమావేశము జరిగి అచ్చట నాంధ్రోత్సాహము వెల్లివిడిసెను. ఆంధ్రరాష్ట్ర మునకు భవిష్యత్కాల గర్భమున నిమిడియున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ద్వివిభజమునకు రాజీదు. తుది కాంధ్రుల పలుకుబడియైనను ఇంకను మన స్థానిక విషయములలో నితర సంఘములతో సమానముగా బలవంతము కాలేదు. జాత్యుపజాతుల పరిణామముననెయ్యది స్వయంకృతి సల్ప నయ్యది బలవంతమై మహాత్ములది సమానమగు నితరసంఘ భాగములతో దులదూగుచు నొక్కొక స్వాయము వానిని మించుచు నెగడుచుండును. అందుచేత మనజాతీయందలి మరెవ్వరిక యుపజాతీ ముందు నడచుచున్న దనియు పలుకుబడిగడించుచున్న దనియునాలోచించుచుండుటచేత లాభము లేదు. అట్టి యాలోచనలచేత ననవసర వైషమ్యములకు కారణ మేర్పడి విపరీతఫలములు కలుగును. అట్లని మరెవ్వరిక యుపజాతీ విజయపథమున బోవుచుండ మనమును నాయుపజాతీ ననుకరించి స్వాభివృద్ధి కయి పాటుపడక బలవత్తరోపజాతీ యేమను కొనునోయని మన యభివృద్ధిమార్గముల నరయక మిన్నకుండుట యాత్మహత్య దోషమగును. కావున విజముగాచేయలేగినదిఇతరులనుజూచియూలోచించుచుండుటమానివారియందుగలగుణములను గ్రహించుకొనిమనసంఘమును మనము సర్వ ముఖములనభివృద్ధిచేసికొనుటే కర్తవ్యము. మన సంఘమునకు బలము కలదని నిరూపించి మనయందును వైకమ త్యమున్నదని ప్రదర్శించి మనమును సుదాత్తకార్యపక్షమువారి మనుటను న్యక్షపరచి పలుకుబడి గడించుట అనుసరణమును, రాజకీయముగానేమి సాంఘికముగానేమి మరెయితరవిధముల వెల్లెననేమి సంఘమునకు పలుకుబడి కలుగుటకు మొదటి కారణము ఆసంఘము నందలి ఐక్యభావ ప్రదర్శనము. ఇక్కాలమున నన్ని యనుసూలములును సంతృప్తికరములును రాజకీయ నిర్భీతుల పై నాధారపడి యుండునవి గాన అట్టి ఐక్యభావము రాజధాని నగరమున పోషనూపుట యత్యవసరము. ఆంధ్రుల నబబడువారిలో, ఆంధ్రులన బబువారిలో నననల, మనదేశమునందలి యేభాషా పుత్రులలో నైనను ఐక్యమును కుదుర్చుట కెంతో పరిశ్రమ కావలసియున్నది. ఎన్నియో కారణముల చేత నన్నియో చిల్లరవిభేదము లుండుటకు నెడమున్నది. వానినన్నిటిని జాగరూకతో కాలమును కనిపెట్టి నాయకులు సర్వకొనవలసి యుండును. వాని ప్రశంసముందురాసుండు కార్యభాగమునకు జేరినది. కానిరాజధాని నగరమును సమద్రాసు పురమ నందలి యాంధ్రులను నన్నియులనుండువారిని సమావేశపరచి మైక్రభావమును బుకొల్పుటకు చేరుబడిన ప్రథమ ప్రయత్నము నిన్నటిదే. ఈ ప్రయత్నము నుపక్రమించిన శ్రేయతులు నారాయణ మూర్తి నాశ్వర రావు గారులు ఆంధ్రలోకము నకు ప్రాంతస్థులు పిరు ప్రారంభించిన ప్రారంభమును తక్కిన నాయకులు కాలానుగుణ్యముగు సంస్కారములతో నభివృద్ధిపరచిరేని ఆంధ్రోద్యమ సహస్యకరాజకీయముగాని మతవిషయకము

గాని కాని ఈనాంధుక సమావేశము ప్రబలముగా తోడ్పడు నమటును సందేహము లేదు.

భీష్మకృష్ణానున చేరిన నీలిమందు కన్యరన్న కడచినవారముతోముగిసిపది. దానివలన తగినలాభము కలిగి స్వావస్థయందుండు మన శాశ్రమ యొక్కటి తలయెత్తికొనిగలిగిన యెడల సంతసింపవలసియుండుము. ఇదిరకొక పర్యాయము వ్రాయుచు పార్కిన్ను అనురాసాయనిక పంతుని అభిప్రాయములకు ప్రయత్నములను పేర్కొంటిను. ఆంధ్రముగా నుక యోగపడు సస్యములకు వృక్షములకుసంబంధించిన కార్యముల యాజమాన్యము వహించియుండు ఇండియా ప్రభుత్వాధికారియగు అప్పట్ల హామియ సి. ఐ. యి. గారును మన నీలినింపజాలక పోదని అభిప్రాయపడి యున్నారు. సాధారణముగా పైరుపెట్టుటకంటె చౌకగాను బలముగాను పూసాపైతములతో నీలిపైరుపెట్టుబడినదని మీరు తెలుపుచున్నారు. యుద్ధమిట్ల కొంత కాలము సాగియెడల చాలమట్టుకు మరల మన నీలి విజయమొందినను నందవచ్చును. రాసాయనిక మగు నీలినిత్రోసివుచ్చుకలదనుటభ్రమ. కానితగిన రీతిని శాస్త్రకాశోధనల సాయమును గొనుచు పనిచేసిన యెడల దానితో సమానముగా నిలువగలదను చరలున్నవి. విజముగా మననీలిలో రాసాయనిక నీలియందుకంటె గుణమున్నదని చెప్పవలను పడినన చలనకడకున్నను మననీలియెడ నింకను కొంచెము పక్షపాతము మూత్రమున్నది. ఈపక్షపాతభావమును యుద్ధమునుతోడుగాగ శాస్త్రపరిచితుల సాయమున మనదేశమొక్క గొప్ప ప్రయత్నముచేయుకని అడుగడియుండు నీలి వ్యాపారము ఇప్పటికిని మనదేశమున పునరుద్ధరింపబడవచ్చునను నూచనలున్నవి. ప్రభుత్వమువారి విషయమును నాలోచించుచునే యున్నారని నమ్ముచున్నాము.

వ్యాధినుప్రకటన.

లండను మార్చి 15:—నిన్న సాయంకాలము ప్రకటించినది—నేడు అనేకపోరాటములు జరిగినవి. అన్నీ మనకు అనుకూలముగానే యున్నవి. లంబాద్దట్టువద్ద మనభిరంజులు శత్రువుల యొక్కస్థానములను నాశనముచేసినవి. నిన్న జర్మనీవారు ఈపైనుప దక్షిణమునన్న బ్రిటిషుసేనవైపుపడి వారిని నెయింతులాయి అరుగ్రామమును దాటిపోవునట్లుచేసిరి. కాని బ్రిటిషుసేనగచ్చి శత్రువులతో ఘోరముగపోర నెయింతులాయిని, మట్టుపట్టున్న జర్మను కందకములను పట్టుకొనికై అర్రాసుకు ఉత్తరముగయిన్న శత్రుసేనై మనకాల్వలము పడి నా ప్రాదావ వర్షమున్న మూడు కందకముల పయి నలన పట్టుకొని ముందుకు వెళ్లిరి. మనసేన నూరుమంది జర్మనుసైనికులను ఖైదీలుగపట్టుకొనినది. ఇంకను దక్షిణమునన్న కోక్స్ కోర్టు పరగజాలో మనసేన చాల జర్మనుకందకములను నాశనముచేసినది. జర్మనీవారు మందుగులనుకెట్టి అల్పభురగజాలో కార్మాయవద్దనున్న కందకమును ఆక్రమించుకొనిరి. కాని మనసేనవారిని వెంటనే తమిళుచేసిరి. మంజేమపరగజాలో స్పెయినుకు ఈకార్యము ముగిసినది. అందుకు వెరుసుకు వాయవ్యముగను మనసేన ముందుకు వెళ్లిరి. మెస్సీల్ కు ఈకార్యవిజ్ఞాన రెండుమాసముల తమ మీద పడిన జర్మను సేనను మనసేన వెనుకకు కొట్టినది. ఆగ్లోమరగజాలోకూడ యుద్ధము ప్రారంభమైనది. బగాటెలె పరగజాలో రెండు మాసము జర్మనులు మనసేనవైపుదెరి రెండుమాసముల మనసేన వారిని వెనుకకుకొట్టినది. జర్మనీవారి గళములోనున్న ఒక కొయ్యయింటిని నాశనము చేసినది. ఫోర్ట్ ప్లేట్ ప్యాన్ వేరును, బొబ్బాంటెల మధ్య జర్మనీవారు రెండుసార్లుగా మనసేనవైపుదెరి. రెండుసార్లు ప్రయోజనము లేకపోయినది. మన కార్యలము వాన్ క్యాంప్ అను గ్రామమునందలి పడమటి భాగమును ఆక్రమించుకొని అనేకమంది జర్మనులను ఖైదీలుగ పట్టుకొనినది. పొంటుయూసన్ కు వాయవ్యముల వాయుస్ పీ పీటర్ వర్ధును మన 4 కందకములను జర్మనుల మందుగముల వెట్టి ధ్వంసము చేసిరి. కాని మనసేన 2¹ కందకములను తిరిగి పట్టుకొనినది.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు

బ్రిటీషువారి మూడుస్త్రీమరులు

మరిగినమాట నిజమని వెల్లడి

లండను మార్చి 15.—ఈ సెల 13 తేదీని బార్నెట్ల మూలమున హైదరాబాదు, ఖోరబాక్, హిర్నడేర్ అను షాహు ఓడలు ముంబడిన రని నాకాసంఘమువారు చెల్పిరిగద. ఈవాద దృఢపడినది.

కుషకోగుల వైద్యసంఘము

ధనసాహాయ్యము చేయుట.

లండను మార్చి 15.—ఇండియాలోను తూర్పుదేశము లంగను కుషకోగులకు వైద్యముచేయు సంఘమువారికి వేయి పానుల నియ్యకలసిందని షేక్స్పిట్లలోని ఎడ్వర్డు ఆలెక్సాండరు తమ మరణశాసనమున వ్రాసిరి.

యుద్ధము-కృషి

లండను మార్చి 15.—యుద్ధములన గలుగు వస్తువుల తయారీ మొదలుకొనినదనియు నిప్పుకు మొదటికింటి పాగు పడుచున్నదనియు లంకాపైనుండలి మాది కర్మాగార స్వాము లభిప్రాయము పడియున్నారని డెయిలీ టెలిగ్రాఫును పత్రిక యొక వ్యాసమునందు వ్రాయుచున్నది.

హార్టులేలు స్త్రీమరు

బార్నెట్లచేత ముంచబడినది.

లండను మార్చి 15.—హార్టులేలు లెల్లాస్ట్రీమరు మీద ఉదయమున 5 గంటలకు బార్నెట్ల ప్రయోగింపబడినది. రెండునిమిషములలో నావికులందరూ వెడలిపోవలసినదని పలు మేరైన అధికారి యాజ్ఞాపించెను. స్త్రీమరు కష్టము చేయుటకు సన్నుతింపక యోడను మరల్చి గమనమున హెచ్చించియుంతురమని పొడుచుటకు సమయము చిక్కునా యని కనిపెట్టియుండి కంకరటాంకరగా ఓడను నడుపజేసెను.

అంతర్జామిలోనివారు కొంచెము వెనకనుండుచు మరల హెచ్చించి తుపాకుల బాగుజేసిరి. హార్టులేలులోని వారింకను లాంగుయుండి అప్పుడంతర్జామిలోని వారు బార్నెట్లను బ్రయోగింప నది హార్టులేలుకు ఉద్దేశముగ దగిలెను. వెంటనే స్త్రీమరులో శేక్స్పిట్ల కేసులకు సమంకరముగు శబ్దమువచ్చియెను. కష్టము నాడకలను పడకలనెక్కి నాజ్ఞాపించి తానును తండ్రియును కొయ్యవైసందెను హార్టులేలు పూర్తిగ నిట్టిలో మునిగిన మీదట వారిమరుగున నుముద్రనునం దురికిరి. ఈదులాడు వారిలో నలుగురి యంతర్జామిలోని వారు రక్షించిరి.

దెబ్బలుతిక్కిన వైచికులు.

లండను మార్చి 15.—యుద్ధములో దెబ్బలుతిని జర్మనులకు షేక్స్పిట్లచేత ఓడిపోయెనను, యుద్ధముపూర్తియగుచు కుషకోగులవారియుద్ధమునందు పాల్గొనినదని బ్రిటీషు దొరతన యివారు జర్మనువారితోను పోరిరి. దీనివిషయ మైక్రొత్తగ్రంథములందు జరుగుచున్నది. ఈవిషయములో ఫ్రాన్సుజర్మనీలకు కూడ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి. అవి క్రింద వ్రాసిన కారు కామస్సు సభలో చెప్పిరి.

వి. సి. యస్. పరీక్షలు

లండను మార్చి 15.—ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు పరీక్షకు చదువుచున్న వారు కొందరు వైనికలుగాను నావికులుగాను పనిచేయుచున్నారు. వి. సి. యస్. పరీక్షకు న్యాయముగ 3 సంవత్సరములు చదువునలెక. వీరుయుద్ధములో సాహాయ్యముచేయుచున్నందున 3 సంవత్సరముల బదులు 2 సంవత్సరములు చదివిన చాలునని హిందూదేశపు సాహాయకాగ్య కర్మి యగు రాబర్టుస్ గారు కామస్సుసభలో చెప్పిరి.

సముద్రనూర్గములకు అరికట్టుట.

లండను మార్చి 15.—లండను గజెట్ ఈక్రిందివిషయములను ప్రకటించినది:—జర్మనీనుండి యితరదేశములకు గాని, యితరదేశములనుండి జర్మనీకిగాని, సరుకులను పోనియ్యగారు మార్చి 1వ తారీఖునుండి సరుకులను వేసికొనిపోవు స్త్రీమరును జర్మనీకి పోయినియ్యరు. వర్తకసాగణ తటస్థదేశములకుగాని, మిత్రదేశములకు గాని పోవుటకు లైసెన్సులు తీసి

కొని ఆప్రకారము నడచుకొనిననకే, తేనియెడల స్త్రీమరులోని సరుకులు బ్రిటీషురేవులలోనే దింపివేతురు స్త్రీమరులో నిషేధించిన సరుకులను యెడల ఆసరుకు బ్రిటీషువారికి అక్కరలేనిపక్షమున, నైపుజుకోర్టువారి తీర్పుప్రకారము ఫయిసలు చేయబడును. జర్మనీనుండిగాని, ఇతరదేశములనుండిగాని, జర్మనుసరుకులను వేసికొనినచున్న స్త్రీమరు కూడ పట్టుకొందురు. ఈస్త్రీమరులోని సరుకులను, ఒక వేళ బ్రిటీషువారు తీసికొనిఉపయోగించుకొన్నను, అమ్మివేసినను, యుద్ధముపూర్తియై సంతిచేసికొనువరకు ఆసరుకుల ఖరీదుయియ్యరు. శత్రుదేశములకు సరుకులను తీసికొని, తటస్థదేశముల రేవులకుపోవుచున్న నావలు కూడ సరకులను బ్రిటీషురేవులలోగాని, మిత్రమండలిలోని యితరదేశముల నావలలోగాని దింపివేయవలెను. ఈ సరుకులకు కూడ సంతియగువరకు ఖరీదుయియ్యరు.

జర్మను క్రూసరు "డ్రెస్డెను"ను ముంచుట.

లండను మార్చి 15.—వార్తాప్రకటన సంఘమువారు యాక్రింది విషయములను ప్రకటించిరి:—నిన్న ఉదయము "గ్లాస్కో" "కెంటు" అను బ్రిటీషు క్రూసరు, ఫిరంగులు అమర్చబడియున్న "ఒరానా" అను బ్రిటీషుసర్వకవాన ఛీఫీతీరమునందలి బాన్ ఫెర్నాండ్జ్ దీవివద్ద డ్రెస్డెన్ అను జర్మను క్రూసరును పట్టుకొనినది. డ్రెస్డెన్కు, బ్రిటీషునావలకు 5 నిమిషములు యుద్ధము జరిగినది. తరువాత డ్రెస్డెన్ తన రాజపతాకమును దింపి, లాంగిపోవుచున్నామని తెలుపుటకు తెల్లజెండాను చూపినది. ఇప్పటికే డ్రెస్డెన్కు చాలదెబ్బలు తగిలినవి. తగులబడుచుండెను. కొంచెము సేపటికి డ్రెస్డెన్లోని మండగిడ్డంగి తగులబడి, డ్రెస్డెన్ మునిగిపోయినది.

డ్రెస్డెన్లోని నావికులు రక్షింపబడిరి. 15 మంది మట్టుకు చాల వారుబాగు దెబ్బలుతిగిలినవి. ఈ నావలోని వారిందరిని వాలెవెరాజ్ దింపిరి.

బ్రిటీషునావలకు దెబ్బలుతిగులలేదు. నావికులు నష్టము కాలేదు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

ప్రభువులసభ.

లండను మార్చి 15.—హిందూదేశమునందలి సంయుక్త రాష్ట్రములలో కార్యనిర్వాహకసభను యేర్పరచు ప్రయత్నముజరుగుచున్నది. దీనికి రాజుగారు అనుమతిని యుద్ధము పూర్తియగువరకు యిచ్చుకొనకపోవుచు మెక్లెన్ బ్రెథువు గారు ఒకటిల్లుకు ప్రభువులసభలో ప్రవేశపెట్టిరి. దీనివలన 12వ తారీఖున వైస్రాయిగారు ఢిల్లీలో వివాదగ్రస్తములగు విషయములను యుద్ధము పూర్తియగువరకు వచ్చించరాదని చెప్పివారు. కాబట్టి సంయుక్త రాష్ట్రముల కార్యనిర్వాహక సభకు గురించి చర్చను యిప్పుడు నిలుపవలెను.

వైక్రొత్తాభిప్రాయము.

డెయిలీకాన్స్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాసిరి:—హిందూదేశము కనకవచన అచ్చుగురు రాజభక్తిగాను, సంయుక్త రాష్ట్రములలో కార్యనిర్వాహకసభను యేర్పరచుటకు ఇది సుచిత్రము. అట్లుచేయుటగొప్పరాజనీతి. ప్రభువులు యాచక్రని పనిని చేయుచున్న మేము సమ్మతమున్నాము.

యుద్ధ సామగ్రి

లండను మార్చి 16.—యుద్ధసామగ్రిని తయారుచేయుచున్న పరవాండ్రకు యుద్ధము పూర్తియైనతరువాత పతకముల నిచ్చుటకు రాజుగారు ఆంగీకరించినట్లు కిచనరు ప్రభువు తెలిపెను.

వేల్పుచర్చి బిల్లు

లండను మార్చి 15.—వేల్పు దేశమునందలి క్రైస్తవ ప్రాథమికవిద్యములలోని ప్రాథమికవిద్యకారుల పరిపాలనలోనున్నవి. వీరి అధికారమునుండి వేల్పులోని క్రైస్తవవిద్యములకు ప్రత్యేక కార మొనగుట తెచ్చిన బిల్లును వేల్పు చర్చి బిల్లు అని పిలుచుచున్నారు. ఈ బిల్లును నిలిపి యుంచినందుకు చాలమంది వ్యాఖ్యానము చేసిరి. అందుమీద లాయడ్ బార్నిగారు పాల్మెంటులో ఈక్రింది విషయములను చెప్పిరి:—ఈ బిల్లును నిరోధించు ప్రయత్నమందకు, యుద్ధభూమిలో నున్నాడు. యుద్ధము ఒకవేళ సెప్టెంబరు 30 వ తారీఖులో పూర్తియైనను అక్కో

బరు 1 వ తారీఖునజరుగు పాల్మెంటు సభకువారు కా జాలరు. అక్టోబరు 1 వ తారీఖున ఈబిల్లుకుగురించిన ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడును. యుద్ధభూమిలోనున్న ప్రాథమికవిద్యకారులు యుద్ధము పూర్తియై 6 నెలలవరకు సభకురాజాలరు. కాబట్టి దీనిని నిలిపియుంచవలసి వచ్చినది.

ప్రభువులసభ.

కిచనరు ప్రభువుగారి ఉపన్యాసము.

లండను మార్చి 15.—నేను ప్రభువులసభలో కిచనరు ప్రభువు యుద్ధముగురించి యాక్రిందివిషయములను చెప్పిరి:—

నేలవైద్యము.

మనసేనలు అనేకవారుములనుండి కండకములో నుండి యుద్ధముచేయుచున్నను, వైద్యమును కోల్పోలేదు.

నేల ఆరోగ్యము.

న్యూజేమెసల్, ఎపికోటులవద్ద జరిగిన యుద్ధములవలన మనసేన యంతజయప్రదముగా జర్మనులమీదనడిచి. వారిని వెనుకకు నెట్టుగలిగి వనోవ్యక్తమైనది. వైనికులు మందిఆరోగ్యకంతులై యున్నారు. ఇందుకు రెండు కారణములు కలవు. ఒకటి టీకాలువేయుట. రెండు వైద్యుల చాకచక్యము. ఈ రెండు విషయములు చాలముఖ్యమని కూడ వ్యక్తమైనది.

ఫ్రెంచిసేనలు.

ఫ్రెంచిసేనలు ముంబైలో చాలముందుకు వెళ్లినవి. ఫ్రెంచి సైనికులు ప్రశంసా పాత్రులు.

రషియాలో యుద్ధము.

తూర్పు యుద్ధరంగమునందు జర్మనీవారు మాటిమాటికి రషియాను సేనలవైబడి ముందుకు నెట్టుకొనిపో ప్రయత్నించి నప్పుడు, రషియావారు జర్మనులను ఒకానొకప్పుడు ముందుకు రానియ్యకుండ నిలుపుచున్నారు. ఒకానొకప్పుడు వెనుకకు నెట్టుచున్నారు.

దార్దెన్లు ముట్టడి

దార్దెన్లు ముట్టడివలన మిత్రమండలివారి నాకాదళము యొక్క బలము వ్యక్తమైనది. దీనిని యిప్పుడు యంతకన్న హెచ్చుచెప్ప జాలను. కాని దార్దెన్లుముట్టడి మననావలకు మితిమీరిపోలేదని మట్టుకు చెప్పగలను.

హిందూదేశపు సేనలు.

ఘోరముజరిగిన న్యూజేమె సభయుద్ధములోను, తరువాతను, సర్ జేమ్స్ బల్లి కాన్సుగారి నాయకత్వముక్రిందనున్న హిందూదేశపు సేనలు అతిపరాక్రమముతోను, ధైర్యముతోను పోరాడి న్యూజేమెపేలేను పట్టుకొనుటకు సాహాయ్యముచేసి నందుకు నాకు చాల సంతోషముగనున్నదని క్లియూమ్స్ ల్ సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారు హిందూదేశపు వైస్రాయికి షిల్లి గ్రామునుబంపిరి. సేనలో నష్టము చాలకలిగిరి. వినుచు వ్యాధైర్యముచెదరలేదు. వారిపట్టుదల సాహసము, ఓర్పు పొగడ దగియున్నవి. హిందూదేశపు సైనికులు వారి పూర్వప్రతిష్ఠను నిలుపుచున్నారు.

రెనడా సేనలు.

కేదాదేశపు సేనలు వైద్య సాహసములతో పోరాడి తమ శక్తిని ప్రకటించుచు సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారి శౌగంధకు పాత్రములైనవి.

మన సైన్యము.

మొన్న న్యూజేమెపేలే వద్ద జరిగిన మూడు రోజుల యుద్ధములో మనకు చాలనష్టముకలిగినది. కాని శత్రుసైన్యమున కన్న మనసైన్యము స్వల్పము.

కొత్తసేన.

నేను ఇదివరకు యీసభలో మాట్లాడిన తరువాత ఫ్రాన్సుకు కొత్తసేనల పంపివారు. ఈసేనలో మొదట రెండు రైటింగ్ రిజిమెంట్ సేనలు కలవు. ఈరెండు సేనలు టెంటోరి యలుసేనల ప్రతిష్ఠను నిలుపునను నమ్మకము నాకుకలను.

ఫ్రెంచివారిని పొగడుట.

మనము ఫ్రెంచివారితో కలిసి పోరాడుచున్నందున వారి పట్టుదలను, యుద్ధకౌశలమునుజూచి మరింతపొగడకలిగినాము.

ఒక మరణము.

లండను మార్చి 15.—వార్తాప్రకటనగారు చరిత్రోయిరి. వీరికి చిత్తగువులను తయారుచేయుటయందు కోశలము కలదు. గ్రంథకర్తలు, సాంఘికవాదులు. వయస్సు 70 సంవత్సరములు.

ప్రాము

అర్జును యుద్ధము

ప్రముఖ పోరాటము జరుగుట.

పరాసువాక గ్రామమున పట్టుకొనుట.

హ్యోను మార్చి 15:—అర్జును తూర్పుభాగమునందు, రెండవములు జరగినవాటిని పరాసువారికి తీవ్రముద్ధము జరిగినతరువాత, పరాసువారికి యుద్ధమును తీవ్రముద్ధము యను గ్రామములోని సగముభాగమున, పట్టుకొనిరి. ఈ ప్రదేశము చాలముఖ్యమైనది. ఇంద్రును జరగినవాడు చుట్టుకొనుటకు యత్నించిన సందర్భమున నెట్లెబరునెలలో దీనిని పట్టుకొనిరి. ఈ గ్రామము కొండమీదనున్నది. కొండ నూరుగజముల యెత్తుకలదు. కొండలో సారంగమున్నది. దీనిలో జరగిన యుద్ధములన, ఫిరంగి గుండ్లు మీదపడకుండ తప్పించుకొనుచున్నది. జరగిన రీతి ప్రదేశము నొకదుర్గముగ చేసికొనిరి. ఈ పల సారంగములను త్రవ్వించి పాటలను : ర్మించి. మొదట పరాసువారి ప్రదేశమున ఫిరంగి 17 వ తేదీన ముట్టడించి, జరగిన తరువాత ఇంద్రుని త్రవ్వించుటలనుచేసి నింది తెలిసికొనిరి. దానిమీద తిరిగి 28 వ తేదీన ముట్టడించుటకు చాలసేను ఆయన ప్రయత్నమున వలసినదిగది. వెదవెదవెదగలతో కొట్టి త్రవ్వించుట నన్నివ్వమును కురిపించుటలన, పరాసువారికి యుద్ధము ముందుకుపోవుటకు మార్గమేర్పడింది. తరువాత పరాసువారు గ్రామమును ప్రవేశించినది. గ్రామముంతయు పాసుపడి యుండెను. ఇంద్రుని నిర్మించిన గుహలున్నగునవి ఫిరంగి గుండ్లుపడి, కూలిపోయినవి. ఫిరంగిగుండ్లుపడి వెదవెదగలతోడనుపడింది. మధ్యాహ్నము జరగినసేను తిరిగి పరాసువారి నెదిరించి నిలబడిరి. ఒక గంటపైపై తరువాత ఫిరంగులను వెట్టికొట్టి పరాసువారు తిరిగి జరగిన సేను గ్రామము యొక్క దక్షిణ భాగమునందు నిలబడిరి. ఈ భాగమునకు, జరగినందున భాగమునకు మధ్యనొకటి యడ్డమున్నది. జరగిన చాలమంది సైనికులకు మద్దతు చేసికొని తిరిగి రెండుపర్యాయములు ముట్టడించికొని, వీరు యుద్ధమున నెదిరించుటకొని కాని యీ పోరాటము జరిగినంతసేపును పరాసువారికిలమీద నన్నివ్వము కురియుటలన, చాలవ్యయముకలిగినది. దీనివలన వీరు రాత్రిభాగమున వెనుకకురులనలసినదిగది. మరునాడు నాలుగుసారులు పరాసువారు ముట్టడించుటకు చాలవ్యయముతో వెనుకకుగట్టుబడిరి కాని, మరునాటి ఉదయము రెండుగంటలమునుపరాసువారు పటాలములను కందకములనుండి చొరబడి, ఉన్నతభూమి నెక్కచొరబడిరి. ఈ పరాసువారులములను చాలవ్యయముకలిగినది. ఈ పరాసువారుల సాధ్యముగదొందిన కాని సైనికులజయించవలయునొకప్పుడు ముట్టడింపిరి. ఇరువది నాలుగుగంటలవరకు వీరు తరుపట్టును వినువకు ముందుకుపోసి వెట్టుచునుటలన, త్రవ్వించుట అప్రగ్యముకలిగి, కందకములను విడిచి, గ్రామము వెట్టి పరాసువారిని దీనిని, మధ్యాహ్నము ప్రవేశించిరి. ఇంద్రుల త్రవ్వించుటగాటము కలిగినది. జరగిన నాలుగుసారులు తిరిగి యెదిరించుటకు వెనుకకు నెట్టివేయబడిరి. తరువాత పరాసువారిని గ్రామములోని ప్రధానదేవుని స్థానమున దీనివలన గ్రామము రెండు భాగములలోపోయినది జరగినసేనున్న బుద్ధభాగమునం దొక చచ్చియున్నది. ఇక్కడనుండి జరగిన చాల నిశాంశము కలిగించుచున్నది. ఈ చచ్చిమీద పడిపట్టుకొనుటకు పరాసువారు మరునాటిరాత్రి రెండుసారులు ప్రయత్నించిరి. కాని కొనసాగలేదు. ఇరువది నాలుగుగంటలవరకు జరగిన యుద్ధమునందు యుద్ధము జరిగింది. తరువాత వారికి క్రొత్త సైనికులవచ్చి, మార్చి 2, 4, 6 వ తేదీలను పరాసువారు లను ముట్టడించుచు వచ్చిరికాని, వివేకముగ వ్యయము కలుగుటచే తమ ప్రయత్నములను మానుకొనిరి.

న్యూ వెస్ట్ మిన్ యుద్ధము

జరగిన వ్యర్థ ప్రయత్నము చేయుచుండుట

ప్రాము మార్చి 15:—పరాసు అధికారులెట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—న్యూ వెస్ట్ మిన్ మార్చి మియు జరుగలేదు. పోరు దీ పొరినుకును, నొలంకిరి మధ్య జరగిన పోగొట్టుకొనిన కందకములను తెలిపట్టుకొనుటకు మూడవ సారి తిరిగి ప్రయత్నముచేసిరికాని, ఇప్పుడును పూర్వమువలెనే వెనుకకు నెట్టివేయబడిరి.

రువ్య

రువ్యను అధికారుల ప్రకటన

పిటగు గ్రాడు మార్చి 15:—రువ్యను అధికారులెట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—(పార్టీ ప్లై ప్రాంతములను, మూసాల్

లు తే మొదలు, ఓర్వీ కదికిని దానియెడను కట్టిన రకును, సేనాముఖము నందగ తటము మేము యుద్ధముచేయుచు ముందుకుపోవుచున్నాము. జరగిన తిరిగి తలపడినప్పుడు ప్రతిస్థలముందును వెనుకకు నెట్టివేయబడిరి.

ఒసావినుకోటలోని ముఫిరంగుల; కోటలమీద ప్రయోగించుటకు నెలకొల్పిన జరగిన చాల ఫిరంగిదళములను ధ్వంసముచేసిరి.

కాశ్మీరియా ప్రాంతములలో బలిగ్రోనుమీద అర్జుని యాసేను పడినప్పుడును, కోడికాదగ్గరనున్న 992 వ కొండమీద జరగిన సేను పడినప్పుడును, వెనుకకు నెట్టివేయబడినవి.

ఓర్వీ బహు ప్రాంతముల ఉత్తరభాగములందు, మేము త్రవ్వించు నోడించినది.

జెమిలుయెద్ద ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది.

ఇటలీ.

ట్రెవీస్ తుపాకులు

జరగినవారు కంక నెంచుట.

ఇటలీ గువారి రోము.

రోము. మార్చి 15:—ట్రెవీస్ దేశమునకు సారాయి పోలీస్ దాని తుపాకులను దాచివెట్టి పంపుటకు జరగిన వారు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలిసి ప్రజలు రోషులై యున్నారు.

సర్వీయా

ఒక మరణము.

లండను మార్చి 14:—ఈ యుద్ధమున నాటయందు బ్రభాగ్తిగాంచిన మార్చి 14 జరు దొరసాని సర్వీయాలో నుపచారిక నుండి చచ్చిపోయెను.

నర్వీయా దేశపు వైద్యుల

రోగులతో నిండి పోవుట

లండను మార్చి 14:—నర్వీయా దేశమునకు రెడ్ క్రాస్ సంఘసేవకుల కొందరి దీసికొనివెళ్లిన సర్థామన్ లిప్టాగారు వైద్యులనున్న యు రోగులతో నిండియున్నవని గ్రాయుచున్నారు.

వైద్యుల సేవలు మృతికొందుట

సర్వీయాలో ననేకమంది వైద్యులు మృతికొనిరి రని యు రోగుల సమీకా దేశములకు నొక వైద్యునికి సుధించగా వాతదాశ్మహక్య గానియనా నెనియు ఏభయ్యలలోని రైతురు విలేఖకుడు వెల్పుచున్నాడు.

పరాసు వైద్యులు కచ్చుట

సర్వీయాలోని యీ వ్యాధి సేవకులు వ్యయములకు వందలమంది పరాసు వైద్యులు కచ్చుచున్నారు. వింబాకో దొరసానియు వారిలోనుండ బయలుదేర వైద్యుల సుపచారి కలును నర్వీయా దేశమునకు బోవుచు సహాకారి నున్నారు.

వ్యాధి నిర్మూలము.

ఈ మహావ్యాధి మొదట అస్మీయా వారిలో నుద్భవించి చుండుల మూలమున వ్యాపించింది. ఇప్పుడు దీని తగ్గుచున్నది. గ్రీసు బల్గేరియా దేశముల జాగ్రత్త. గ్రీసు దేశము వారును బల్గేరియా దేశము వారును తమ తమ దేశములలోని వ్యాధి చొరకుండ తగు నేర్పాటుల చేయుచున్నారు.

జర్మని

జర్మను సేవనల్ బ్యాంకు

కలకత్తా మార్చి 16:—బర్లిన్ నగరమునందలి జర్మను సేవనల్ బ్యాంకువారు భాగస్వాములకు ఈతవ లాభములను పంచివెట్టుకాలము ప్రకటించినట్లు కలకత్తా నగరమునందలి కామన్స్ పత్రిక ప్రకటించినది.

టర్కీ

అబ్దుల్ హమీద్ గారి కొమరుడు

గొంతుకొడిచి చంపుట.

అస్టాంబుల్ మార్చి 15:—అబ్దుల్ హమీద్ గారి కుమారు నెవరో గొంతుకొడిచి చంపిన కాకస్తాంటి నోపిలునుండి కొలాకా నెట్టు పత్రికకు తెలియజేయ. ఇది మహానెడ్డిక రాజుగారి గురించి యే యందును. అబ్దులు హమీదు గారు పూర్వము టర్కీ సుల్తానుగ నుండి. టర్కీ వారు వీరిని రాజ్య ప్రభులుగ చేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా దౌత్యము

వైద్యపు బోర్డుకు చందాలు.

ఉదకమండలము మార్చి 15:—వైద్యపు బోర్డును నకు పుటకు చందాలను చేసి నిమిత్తమీనా దుమధ్యాహ్న మొక సభ జరిగెను. ఎఫ్. జె. యంగు గారధ్యక్షులుగ నుండిరి. కర్నల్ ట్రీవెన్స్, మేజరు హార్వెడ్, రికరెండు టెల్బు, వేదముతుగార్లు, మాక్స్ మిరా. సింపుల్, లాబో, గాక సాల్వసు, చాకర, గావార్, జి అండు ఇహోజ్జెల్, ఫర్రు మహమ్మద్, రామారాం, అడం సెయిట్, అర్బుగంపిల్, సదాశివ మొదలయిన, బుచ్చెర్, లేనిస్ రేబి, మునెల్, జేనిస్, కల్కరుకచ్చేరి గుమస్తాలందరును వచ్చియుండిరి. సభా సమావేశమున కంపెనీ సర్కులరును యంగుగారుచదివి వైద్యపు బోర్డుకు పనినిసూచియు అంగులకుగావలసిన ద్రవ్యమును గూర్చియు జెప్పిరి. కూమారు, కోటగిరి, గూడలూరులందుజరిగిన సభలందునెల 1-కిరూ 350 లియ్యవారేర్పడిరి. రికరెండు టెల్బు, రామారావు, వేదముతుగార్లు నుపసాదించిరి. నెల 1-కిరూ 100 లిత్తుమని వాగ్దానముచేసిరి. ఈ సభపురుషులకొరకే యేర్పాటు చేయుటకొనక ఒక స్త్రీ కొంతచందా ఫరమును బంపెను. సంగ్రామభిసంభావన మరొందరి కేర్పరి. వైద్యపుబోర్డుకు మానాసములకై కరపత్రములనుపంప నిశ్చయించిరి.

వడగండ్లవాన.

వడగండ్ల వసువకపడుచున్న వివీపులంకొకయంశము యెత్తున పడియుండి ఫరశశస్త్రము గప్పిరా యన్నట్లున్నది.

కలకత్తా

క్రీస్తుమత గురువులసభ.

కలకత్తాలో సమావేశమగుట.

కలకత్తా మార్చి 15:—మతగురువులందరును నిన్నటి రోజున కలకత్తాలో పాతముందు మొదటిసారి సమావేశమైరి. రైట్ రికరెండు మెట్రోపాలిటును అధ్యక్షుక నహించిరి. తిరువల్వేలి విషప్పగారుతప్ప మిగిలినవారందరువచ్చిరి. ఈదేశమునందలి క్రీస్తుమత సంగ్రహాయము ఒకసభవారే. సభాపవన వరెనని గతసంవత్సరములో నితరప్రతిభులుపహించిన విషయమున మరల సభ్యులు ప పా దిం ప కొంతవరకు జర్మ జరిగెను. తిరిగి తేపు విచారంపమును. అదివారమునాటి యుదయమున ప్రాసావాలమునుదొడ్డ కల్ విషప్పగారు బోధించురు. సాయంకాలమునందు ప్రత్యేక ప్రాసము జరుగును. అప్పుడు బాల్తు గీతమును పాడెదరు.

యాకోబ్ మాన్సిన్ బ్యాంకు

కలకత్తా మార్చి 16:—ఈ బ్యాంకుయొక్క కేసులో మీటింగు యీనెల 10 వ తేదీన సమావేశమునందలి యాకోబ్ మాన్సిన్ బ్యాంకు జరిగినది. ఈ బ్యాంకు యొక్క స్వాములకు జీ 12 లాభము పంచియుచ్చివారనియు రే. వేల యెన్నులు కలకత్తాలో బ్యాంకువారు, కలకత్తాలోని యీ బ్యాంకు యేజెంట్లు జీటి గ్రాము కచ్చిరి.

లాహోరు

లాహోరు మొదటి చారిత్రాల సమ్య.

వైద్యుల ములుగారి కిచ్చెయము.

లాహోరు మార్చి 15:—లాహోరు మొదటి చారిత్రాలలోని మిలిటరీ విద్యార్థులు కొందరు సమ్యకట్టరి. ఈవిద్యార్థులకు తమ విశ్వయమును తెలియజేయవలసినది ఇండి వైద్యకాఖ డెచ్చెరు సరకులు గాను, స్త్రీయులకొక ఒకజాయిను వ్రాసిరి. ఆతేఖయొక్కనియును స్త్రీయులకొక సమ్యకట్టరి విద్యార్థులకు పంపించిరి. దానిలో నీ ప్రేరిది సంగతులున్నవి:—విద్యార్థులేవిధును వరకులకు కొరకుండ తిరిగి తమపనిలో చేరవలయును. మీకు ఉచితముతోచినతేను వారు పొందవలెను. ఇట్లు విద్యార్థులంగీకరించనియెడల, విద్యార్థులవిధులకు ననుసరించునా కావరకాలనుండి వెదలగొట్టుటకు చేసిన ఉత్తరువున రంగులను, వీరు పొందులలో వ్రాసియుచ్చి ప్రకారము సర్వరించుటకు సామీనుదాకలను కొరవలెను. దానిలో వ్రాసినవరకుల ననుసరించి వెల్లించవలసిన సాయమును వెల్లించవలయును. స్త్రీయులకొక విషయములనుగూడ తెలిసిరి:—పనిలో తిరిగి ప్రవేశించవలసినవారిక కాగియు మీద వ్రాసి దరఖాస్తుచేయవలయును. మంచి చెడ్డలను బట్టి ఇవి యెదిరించును. ఈదరఖాస్తు దాఖలలో నెవరో నెన చేచ్చుకొనకుండుండు అధికారులు ప్రెస్సిపాలునకుండకలదు.

కలఃత్వ మార్చ 17—సురేశచంద్రముఖర్జీ హత్యసంద
ర్భములో ఫకీరుచంద్ర మిత్రునిసంబంధాని 20 నగనామాను
పోలీసువారు తోధించి, రాధానాథపరమానికు అనుసరించి, ము
ముగ్గురు బంధాశ్రయునకులను ప్రస్తుతించి. వీరిని నేడు చీఫ్ జై
డెన్స్ మేజిస్ట్రేటు గారి యెదుట హాజరు
పెట్టిరి. ఈ యింటిని తోధించు చుండగా

తోటలు పెట్టి మూడు పిస్తాల్లతో కలిసి. కొద్దాకం వెనెవారి పోయిన పిస్తాల్లలోని యొకటి. మరొకటి ఆయుధశాసనము కింద, చార్జి చేయబడింది. వీరు రెండవ (వెనెడన్) మేజిస్ట్రేటు గారివలన విచారింపబడుటకు ఉత్తరవు చేయబడింది.

ప్రస్తుత ప్రయోజనములు.

కరాచీకిని లండనుకు ప్రారంభములు.

కరాచీ మార్చి 17:— బ్రిటిషు ఇండియా స్ట్రీటు కంపెనీవారు కరాచీకిని లండనుకు స్ట్రీటులను నిర్మించు యేర్పాటులను చేయుచున్నారు. ఈ స్ట్రీటులు మొదటిసారి, ఏప్రిల్ 30 తేదీన బయలుదేరును.

ప్రాధికారము

బొంబాయి మార్చి 16:—పట్టణి రాజ్యాధికారమునకు ప్రతిఘటన ప్రాథమిక గిడ్డిను గారు యిప్పుడు బొంబాయిలోనున్నారు. వీరి ప్రకటనను ప్రారంభమైనది. బొంబాయి గవర్నరుగారు ప్రారంభించిరి. అశేఖలు చూచుటకువచ్చిరి. వెలింగడన్ ప్రభువుగారు ఇట్లనిరి. ఈ రాజధానిలో పట్టణి నిర్మాణమును గురించి ఆలోచనలు జరుగుచుండగను, యిరుకు సందులను విచారము చేయవలెననియు, నగరమునకు చుట్టుపట్ల నున్న పేటలను ఏకీకరించవలెననియు, ఆలోచింపబడిన యుండగను, యీ ప్రకటనము యిక్కడికి వచ్చుట చాలతనకు కాలముగనున్నది. మనము పట్టణిని రాజధాని నుండి ముందు తప్పని పరిస్థితిలో పడవలవలెను. తప్పని పరిస్థితిలో పట్టణిని నిర్మించుట దుర్లభము. కాబట్టి యిది వరకు బొంబాయిలోను, హిందూజాతి మునందలి యితర నగరములలోను, చాలతప్పలు చేసినారు. కాని యిది ముందు యిట్టి తప్పలు చేయవలెను. ఈ కారణములలో అన్నిటిని వదిలి, అన్ని ముఖములవారికి వసతియొక ఇండ్లను యేర్పరచుటకు అందరు ప్రయత్నించుట ధర్మము. ఇందుకు తగిన కాసనములను, పరిపాలనావిధానమును యేర్పరచుట దొరతనమువారి ధర్మము.

రాజ ప్రకటన.

డిల్లీ మార్చి 16:— సంయుక్త రాష్ట్రములలో కార్య నిర్వాహక సభకు యేర్పరచుటకు రాజుగారు అంగీకరించి చేసిన ప్రకటనను ఇండియా స్ట్రీటు సెక్రటరీగారు ఫిబ్రవరి 2 వ తారీఖున ప్రభువుల సభవారికి అందచేసియు తెలియచున్నది. ఈ విషయమునకు సంబంధించిన రికార్డును ప్రాధికారముగారు గొడ్డిరోజులలోనే ప్రకటించవచ్చును.

కొత్త బిల్లు

డిల్లీ మార్చి 16:— యుద్ధమువలన నేర్పడిన కొత్త నిధి గతులకు తగిన ఆధికారమును దొరతనమువారు కలిగియుండవలెనగా? ఇదివరకునే ఆధికారమును గవర్నరు మెంటుకు కలగజేయుటకు సర్ రెవెన్యూ కౌన్సిల్ గారు 18 వ తారీఖున సామాన్య శాసన సభలో ఒక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుదురు. ఈ బిల్లువలన కలుగు కొత్త ఆధికారము యుద్ధము పూర్తియైన తరువాత నెలవరకు అమలులో నుండును. యుద్ధ ప్రారంభములో ఇంగ్లాండులో కూడ యిట్టి శాసనము చేసిరి. కొత్త నిధి గతులవలన కొత్త కేరములు జరుగుచున్నవి. ఈ కేరములను వెంటనే పరిష్కరించుటకు ప్రత్యేకముగ కోర్టులు యేర్పరచబడును. పంజాబులోను యితర స్థలములను కొత్త కేరపు నేరములు జరుగుచున్నందున యీ బిల్లుకు సామాన్యముగనిరోధము కలగకూడదు.

పరిషత్తు మంత్రుల మార్పు

కలకత్తా మార్చి 16:— కలకత్తా నగరమునందలి పరిషత్తు దేశపు రాయబారికి సేవారను నగరమునండి పరిషత్తును దొరతనముగారు యీ కింది వార్తను పంపిరి:— ఇదివరకు ముఖ్య మంత్రిగా నున్న ముస్తాఫా ముఖ్తారు తన పదవికి రాజీనామా యిచ్చిరి. వాగారు వీరి బదులు మోసీర్ షా గారిని ముఖ్యమంత్రిగా నియమించిరి. వీరు కొత్త మంత్రులతో మంత్రావళి నన సభను నేర్పించిరి. విదేశీ వ్యవహారములను, యిదివరకు పానుచున్న మోసీర్ షా గారిని గుండుకున్నాడ చూతురు.

నగర పరిషత్తు బిల్లు

కలకత్తా మార్చి 16:— ప్రస్తుతము చేసిన యేర్పాటుల ననుసరించి, సర్ మోర్గెన్ బట్లరుగారు ఏప్రిల్లో నెలపు మీద వెళ్లవచ్చును. వీరు నిర్వాహక సభ్యులుగ నున్నారు. వీరి స్థానము యెవరు నియమింపబడునది. ఇంత కేమియు యేర్పాటు జరుగలేదు.

ఆస్ట్రేలియాకు తెలిగ్రాము.

చార్జి తగ్గించుట.

కలకత్తా మార్చి 16:— ఇండియా నుండి ఆస్ట్రేలియాకు పంపు తెలిగ్రాముల చార్జీ మాటకు 11 ఆణాల నుండి 7 ఆణాలకు తగ్గించబడింది. ఈ చార్జీ పత్రాలకు పంపు తెలిగ్రాములకే వర్తింతును. మాటకు అయిదు ఆణాల వరకున పత్రాలకు తెలిగ్రాములకు పంపు యేర్పాటులు, ఇండియా నుండి, మార్షనుకును మధ్య యేర్పరచబడినవి.

బండిపోటు చేయుటకు యత్నించుట

పాలీసువారి బాగ్రత్తలన ఆగుట.

కలకత్తా మార్చి 16:— కలకత్తాలో కొందరు యువకులు బండిపోటు చేయు తలంపుతో, నోకబండిని వదులుకొని రని పోలీసువారికి తెలిసి, ప్రతిఘటననుండియు చాలమంది ఆయుధశాసనములకు భటులు పంపబడిరి. తెల్ల వారు కట్టకడంకలు తమ ప్రయత్నములను మానుకొని బండిని వెంటికుప్పిల్లించి దిగి విడిచిపోయిరి. బండి శిథిలమై యున్నది. దీని విషయమై మరికొంతవారిన జరుగుచున్నది.

దొరతనమువారి ప్రకటన

డిల్లీ మార్చి 16:— బంగారములోని అడ్మినిస్ట్రేటరు జనరలు ఆఫీసును గురించియు, అఫీషియలు ట్రస్టీని గురించియు కొన్ని ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. ఈ సందర్భమున కొందరికి దురభిప్రాయములు కలుగుచున్నవి. వీరి ఆగ్రహాన్ని యెట్లున్నది, ఈ రెండు ఆఫీసులను ఏకముచేయుట మంచిదా, మంచిదికాదా, ఒక్కొక్క ఆఫీసులో ఎంతమంది గుమాస్తాలు మున్నగు వారుండవలెను, కడవిన సువత్సర మేర్పాటు చేసిన పేతములు చాలవా, చాలదా, యువవిషయములు ప్రస్తుతము యోచింపబడుచున్నవి. త్వరలోనే వీనికి సంబంధించిన, విచారణ ముగియును. సెలైంబరు నెలకు ముందే యేదో ఒకటి నిర్ణయింపబడును. ఈ ఆఫీసు లేవియు తినివేయబడవు.

ఉద్యోగులు నెలపుపుచ్చుకొనుచుండుట.

అలహాబాదు మార్చి 16:— పరిషత్తు సింధు శాఖలో ఆంగ్లేయ రాయబారి మొదటి సహాయద్యోగియును, కలెక్టరు నీతిగారు నెలపుపుచ్చుకొనుచున్నారు. వీరి స్థానమున, మేజరు హేమిల్టనుగారు పనిచేయుదురు. కాస్తూల్లో రాయబారిగ నున్న సర్ బార్న్ మక్వార్త నేగారు వసంతపుర్లో నెలపుపుచ్చుకొందురు. వీరి స్థానము కర్నలు వెర్నెన్ గారు ఆరు మాసములు ఆక్టింగుగ పనిచేయుదురు.

బంగారములోని జల్లాబోర్డులు

కలకత్తా మార్చి 16:— కడవిన సువత్సరము బంగారములోని జల్లాబోర్డులు చేసిన పనిని గురించి కలకత్తా సెక్రటరీలో నొకటి రాజుము ప్రకటించబడినది. పట్టివయస్సు వారు వసూలు చేయు నెన్ను జల్లాబోర్డుల కిచ్చి జేయబడినది. దీనివలన వీరికి 20 లక్షలు అదనముగ వచ్చినవి. కొన్ని సందర్భములలో దొరతనము వారిచ్చుచున్న సొమ్ము 6 లక్షలు మానివేయబడినది. కాని విద్యకొరకు యిచ్చు సొమ్ము వృద్ధి చేయబడుటవలన ఈ లోటు భరియైనది. ఇందువలన పట్టివయస్సు నెన్నును వీరు పూర్తిగ వినియోగించుకొను సత్తియు దున్నాడు.

తక్కువ లెక్కలను తయారు చేయుట.

రంగూను మార్చి 16:— తే. ఆంధ్ర యాఫ్ గ్రాహం కంపెనీలో నున్న హెచ్. సి. మెరీస్ అనునతడు తక్కువ లెక్కలను వ్రాసినట్లు నేరము చెప్పబడినది. ఈ కేసు రంగూను జిల్లా మేజిస్ట్రేటు విచారింపుచున్నాడు. విచారణ తిరిగి నేడు ప్రారంభమైనది. గ్రాహమును గ్రామ జమీన్దార్లు పూర్తియైనది. ఇతడు తన కంపెనీ దొంగ లెక్కలను వ్రాసిన సంగతి తనకు తెలియదని చెప్పినాడు. తన కంపెనీకి మంచి గౌరవము కలదినియు, తన కంపెనీకి 50 సంవత్సరములనుండి ఇండియాలో నున్నదనియు, తనకు 22 సంవత్సరములనుండి కంపెనీలో సంబంధము కలదనియు, వ్యాపకులు యెన్నడు తనకు దమ్ముయిచ్చుటకు సంకల్పించలేదనియు గ్రాహం చెప్పెను.

సెంట్రల్ జేమిన్ కమిషన్ వారి నిర్ణయము

డిల్లీ మార్చి 16:— ఇండియా గవర్నరువారు విద్యా శాఖవారు స్థానిక స్వయంపాలనా గురించిన విషయములను త్వరితగతిన ప్రయోగింతురు. దీనిలో సెంట్రల్ జేమిన్ కమిటీ వారి నిర్ణయములను చేసిన తీర్మానములను గురించి చర్చించుదురు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

డిల్లీ మార్చి 17:— శాసనసభ నేటి ఉదయము సమావేశమైనది. సర్ మోర్గెన్ బట్లరుగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి.

సభ్యులుగాక, ఆసనము, ఇతరులు వసరుకవ్వరి. కొత్త సభ్యులగు గిల్లెక్, గ్రాహం గారు వసా నివాసభవన గురించి నడుచుకొనుచు ప్రమాణము చేసిరి. మహమ్మదీయ పాఠశాలలకు ఏరాజధాని ప్రభుత్వము మెంత దమ్మును మంజూరు చేయుచున్నదో తెలుపు కాగితములను సార్వజను సభకు అందచేసిరి. ప్రశ్నోత్తరములు పూర్తియైన తరువాత 1884 సంవత్సరములో చేసిన ఇండియన్ స్ట్రీటు వెనెట్టు ఆక్టు వరకు విలును, క్లార్కు గారు ప్రవేశ పెట్టిరి.

నగర నిర్మాణ ప్రదర్శనము.

బొంబాయి మార్చి 17:— ఈ ప్రదర్శనము యేప్రిల్ 8 వ తారీఖువరకు ఉండును.

పరాను ప్రకటన.

పార్లమెంటు మార్చి 15:— పరాను విధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— ఈ జరుకాలకు వంతుగాను, డిప్యూతుకును దక్షిణభాగమునను, బెల్జియము దేశపు నేన ముందుకు పోవుచున్నది. ఇచ్చెనుకు దక్షిణభాగమునను సెయింటి లోయి వద్ద ఆంగ్లేయ నేనలను కడవిన రాత్రి జర్మనులు తీరమును ముట్టడించి మొదట కొంచెము వెనుకకు వెట్టిరి. కాని ఆంగ్లేయ నేలు తిరిగి తలపడి, పోగొట్టుకొనిన స్థానమును తిరిగి స్వాధీనము చేసికొనిరి. ఇక్కడ యుద్ధమునకు జరుగుచున్నది.

కాకినాడ గానసభలు.

(దువ్వూరి జగన్నాధశర్మగారు)

ప్రతిపక్షత్వమును దసరాకోసాలలో జరుపబడుచున్న సరస్వతీగాన సభలో మంచిగా యతులకు సమావేశము చేయబడుచున్నది. ఈ సభకు ద్రవిడాది దేశముల నుండి గాయకులే కాదు! మృదంగాదిక మైన వాద్యుని వ్యావైద్యమునుండిన ప్రతిభావంతులను వచ్చుచున్నారు. ఇది ప్రేక్షకుల మహాభాగ్యము! (ఏ) అందుచేత హిందూస్థానీ వాద్యింగూడ దశరాత్రములలో నభిమత సభకై 20 జో శిరస్సుపై యీ సభ సర్వ విధముల సదస్య సమ్మాహనమై యున్నదని యుచుండుటకు మహారాజ శ్రీ రావుబహద్దరు కొమ్మురెడ్డి మారాఠా రాయణమూర్తిగారు ప్రయత్నింతురని కోరుచున్నాము. ఈ సభను గొండతీరులను సమ్మదమున బోషింపుచున్నాము. అందులో విద్యజ్ఞ నాహ్వన సమ్మానాదికమునకుం బ్రత్యేకముం వాల్లూని సభాపోషణ దక్షులై కంజు సందర్శములతోగి విద్యాంసులను వారిమూలమున సభ్యులను అలరింపుచున్నారు వీరే! కాబట్టి ఈ విషయము వారికి నివేదితమగుటకు సంగీత ప్రేమియులైన యెల్లరు ప్రయత్న పడవలసినకే.

అయిన హిందూస్థానీ సంగీత విద్యాంసులలో నుప్రసిద్ధులు మనకై పున క ప్రయత్నముగా రార నియు కావున వారిపాటను మనము తెలుసుగా వినినవారమై హిందూస్థానీ భాషా తెలుగులకు మనము ప్రయత్నించమియుం బ్రస్తావనకే మున వోకలేఖలో బొంబాయి నుండి హిందూస్థానీ సంగీత విద్యాంసులైన మోమిక్రలూకను వ్రాసియున్నారు. మన ప్రాంతమున వారు నెలవిచ్చినవారికి దాగ్ధాణముగా సంగీత సభలలో హిందూస్థానీ గాయకులు మాపట్టుట యరుదుగనే యున్నది.

ఈ సభ్యుల గానక తీర్మానములకంటె ఇందుకే ధేదమైన తీర్మానములలో కాకనాథులనే ఇంతటివరకు మతి యొక గానసభ జరుపబడవలెనని మతకోరెదమ ప్రయత్న పడుచున్నాము. ఇదియు మహాభాగ్యమే. వీరి సభలను వసంతరాత్రములలో జరుపుట సంతోషదాయకము. అట్లయిన సభ్యుల తీర్మానకై అలంకరింపు తేతాగ్రయము వలెనే ఇచ్చట నీ రెండవ కథలకు వసంతకాలమును శోభాయమానుము కాగలదు. గీతకల్పకము నలరించు పంపమన్నరల్ల కి యన్న కాలమని పంచమస్వరాలాపముతో మేళవింపవలెనని ఒక స్వరశోధ యాదికములలో దాగ్ధాణ విధానము అక్కడ సమయములకు నడియే యుచితకాలము ఈ విశ్వస్థ భారతీయ పరివత్తు మును వివేకింపబడినది.

కావలెను.

మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష విచ్చినట్లయి తెలుగునగు అయిట్టియు తెలుగునాని కన్నడముగాని విచ్చినట్టియు మావ్తరు, దత్తాత్రేయ వోర్డలవారి స్కూల్లో పరీక్షేయబడు కావలెను. తియు తెలుగు 2500-0 ఇరుకనియెదురుగా నాయులు.

డిప్యూటీ పోస్టాఫీసు, బెల్లారి, 12-3-15. పోస్టిడెంటు.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Steamers Sunk.

Official Confirmation.

LONDON, March 15.
The sinking of the steamers "Headlands," "Florazan" and "Hartdale," which the Admiralty announced on the 13th instant to have been torpedoed, is now officially confirmed.

A Windfall to Lepers.

LONDON, March 15.
Mr. Edgar Allen of Sheffield has bequeathed a thousand pounds to the Mission for Lepers in India and the East.

War Effect on Manufactures.

LONDON, March 14.
The "Daily Telegraph," in an article on the effects of the war on manufacturing centres, says the impression in Lancashire cotton industry is that the immediate worst is past and that an improvement has begun.

An Instance of Heroism.

LONDON, March 15.
The Belfast steamer "Hartdale" was hailed by a submarine at five in the morning and the crew were given two minutes in which to quit. The Captain refused and altered his course, going full speed in a zig zag direction and watching for an opportunity to ram the submarine. The latter kept astern and repeated the challenge simultaneously firing rifles. The "Hartdale" was still obdurate and the submarine torpedoed her amidships. There was a terrific explosion and the Captain ordered the men into boats but remained on the bridge with the mate. When the "Hartdale" was awash they jumped into the sea. The submarine rescued four swimmers.

House of Lords.

Lord Kitchener's Statements.

LONDON, March 15.
In the House of Lords to-day Lord Kitchener made a brief statement on the military situation. He said that many weeks of trench fighting had not affected the morale of our troops.

The fighting at Neuve Chapelle and Epinate showed how successfully we were able to take the offensive. The health of the troops was remarkably good and was a striking testimony to the value of inoculation and the skill of the medical staff.

Lord Kitchener pointed to the progress of the French Armies, especially in Champagne, and warmly eulogised the French soldier.

He affirmed that the German attacks on the Eastern front were either well held or driven back.

The operations in the Dardanelles showed the great power of the allied fleets. He could not say more at present, but the House might rest assured that the matter was well in hand.

Lord Kitchener paid a tribute to the gallantry of the Indians and said Fieldmarshal French had telegraphed to the Viceroy that he was glad to be able to inform His Excellency that the Indians under Sir James Willcocks had fought with great gallantry and marked success in the capture of Neuve Chapelle and in subsequent fighting, which, was very severe. The losses were heavy, but nothing daunted them. Their tenacity, courage and endurance were admirable and worthy of the best traditions of the soldiers of India.

Lord Kitchener continued:—"I should like also to mention the Canadians. They have showed their mettle and have received a warm commendation from Sir John French for the high spirit and bravery with which they have performed their part."

Our casualties in three days' fighting, though probably severe, were not nearly so heavy as those of the enemy.

Substantial reinforcements had been sent to France since he last spoke, including the first two complete Territorial divisions. He was confident that they would sustain the Territorials' high reputation.

He emphasised that our association with our French allies had only deepened our admiration for their resolute tenacity and fighting qualities.

Lord Macdonnell's Resolution.

March 16.
Lord Macdonnell moves a resolution in the House of Lords to-day to withhold the Royal assent, during the continuance of war, to the draft proclamation creating an Executive Council for the United Provinces. The resolution quotes the Viceroy's speech at Delhi on December 12th deprecating the discussion of controversial questions during war.

The "Daily Chronicle," in a leader on the subject, urges that, in view of the splendid loyalty of Indians, the concession would be both timely and statesmanlike. The journal hopes that the Lords will do the handsome thing.

Award of a Medal to Workmen.

LONDON, March 16.
Lord Kitchener has announced that the King has approved of the award of a medal at the end of the war to workmen labouring upon the supply of munitions of war where their service has been thoroughly, loyally and continuously rendered.

TELEGRAMS.

The Blockade of Germany.

All Ships to be Held up.

LONDON, March 15.
The "London Gazette" publishes details of measures to prevent goods from reaching or leaving Germany. It declares that no vessel sailing for Germany after March 1st will be allowed to proceed to Germany, and, unless she receives a pass enabling her to proceed to a neutral or an allied port, she must discharge at a British port. If not requisitioned by the British Government non-contraband goods will be restored upon terms to be decided by the Prize Court. Vessels from Germany or from non-German ports carrying goods of enemy origin and ownership will be treated similarly, but no money will be paid for goods requisitioned and sold until the conclusion of peace. Vessels proceeding to non-German ports carrying goods with the enemy destination may be required to discharge at a British or allied port under similar conditions.

Wounded Prisoners.

Negotiations With Germany.

LONDON, March 15.
In the House of Commons Mr. Primrose announced that the Government was considering the question of proposing that wounded prisoners of war should be interned in Switzerland. Negotiations for a similar arrangement were proceeding between France and Germany.

I. C. S. Candidates and the War.

Statement in Parliament.

LONDON, March 15.
Mr. Roberts stated that future candidates for the Indian Civil Service may deduct, up to a maximum of one year, the period spent in the Army or Navy.

The Welsh Church Bill and the War.

Statement by Mr. Lloyd George.

LONDON, March 15.
Mr. Lloyd George, answering Welsh criticisms regarding the postponement of the Church Bill, emphasised that powerful opponents of the Bill were at the front. If the war ended by September 30th, they could not attend the Commons on October 1st, when important matters would arise. He said that the words "conclusion of the war" involved the occupation and time, for settlement. How long the occupation took depended upon the extent of the victory. These churchmen would probably be unable to return from the front for at least six months after the war was over.

Demise of Mr. Walter Crane.

LONDON, March 15.
The death is announced of Mr. Walter Crane, (Painter, decorator, designer, book-illustrator, writer and socialist—aged 70 years.)

FRANCE & BELGIUM.

Desperate Battle for a Village.

Vivid French Account of Argonne Fighting.

LONDON, March 15.
PARIS.—The official account of the capture by the French of the plateau and half the village of Vanquois in eastern Argonne after two days of desperate fighting points out that it gives them the important position which the Germans occupied in September when they tried to surround Verdun. The account says the village is situated on a hill a thousand feet high, and cellars in the rock sheltered the enemy from artillery fire. The Germans had converted the position into a regular fortress with subterranean and loopholed roads. The initial French attack on February 17th repeated the nature of the defences, hence the ample preparation for an attack in force on February 28th. Violent fire from heavy guns opened a way for the troops. They shortly afterwards entered the village, which was a heap of ruins. Rocky vaults and cellars had collapsed under the weights of projectiles hollowing out huge pits. A German counter-attack in the afternoon drove back the French, who returned an hour later after a further bombardment and drove out the Germans from the southern part of the village which was divided by a single street. Two counter-attacks by reinforced Germans were moved down, but the French who throughout had been subjected to enfilading fire, were compelled to retire during the night. Next day four French attacks were repulsed with serious loss, but at two the next morning three French regiments rushed out of their trenches and began the ascent of the plateau slope. They were terribly cut up and the task was almost impracticable, but the men were determined to triumph, and their persistence for twenty-four hours impressed the enemy, who withdrew from the trenches into the village, which the French entered in the afternoon. Fierce house fighting ensued. Four counter-attacks were repulsed and the French finally firmly established themselves in the main street cutting the village in two. On the following night two French attacks on the church, which was the centre of the German resistance, failed. The Germans were quiescent for twenty-four hours, but reinforced they again attacked on March 3rd, 4th and 5th, when their heavy losses caused them to desist.

Violent Attack on British Lines.

Ground Lost and Regained.

LONDON, March 15.
PARIS.—A communique says the Belgian army has continued to progress on the bend on the Yser and southward of Dixmude. The British were very violently attacked last night at Sainteloi, south of Ypres, and were at first slightly pushed back. The British counter-attacked and regained part of the lost ground. Fighting continues.

TELEGRAMS.

Neuve Chapelle.

Fruitless Attempts to Retake Lost Trenches.

LONDON, March 15.
PARIS.—A communique says:—There is no change at Neuve Chapelle. The enemy made a third very violent counter-attack in an attempt to retake the lost trenches between Four-de-Paris and Bolante, but were repulsed as previously.

A Paris Communique.

Actions Favourable to the Allies.

LONDON, March 16.
PARIS.—Last evening's communique said:—There have been numerous actions in our favour to-day. Our artillery in the vicinity of Lombartzyde effectively bombarded the enemy's works and the British, south of Ypres, whom the German attack yesterday compelled to retire beyond Sainteloi, recaptured that village and almost all the adjoining trenches despite several counter-attacks. The brilliant attack by our infantry, north of Arras, captured simultaneously three lines of trenches on the spur of Notre Dame de Lorette and reached the edge of the plateau. We took hundred men prisoners. Further south in the region of Roelincourt, near the Lille road, we exploded several trenches Germans mined and occupied the trench at Carnoy in the region of Albert, but were driven out. We made fresh progress in Champagne in the woods northeast of Suain and northwest of Perthes and repulsed two counter-attacks, northeast of Mesnil. There was great activity in Argonne: two German counter-attacks in the region of Bagatelle were repulsed and the German blockhouse was demolished. Two of the enemy counter-attacks between Four de Paris and Bolante failed. Our infantry captured the western part of the village of Vanquois taking numerous prisoners. Germans mined and destroyed four advanced trenches in Bois le Pretre, northwest of Pont-a-Mousson; but we recaptured two and a half trenches.

A Paris Communique.

LONDON, March 16.
PARIS.—The afternoon communique says:—Belgians have consolidated their gains, and the British, having recaptured Sainteloi, also retook the trenches southwest of the village and compelled the enemy to evacuate the trenches on the south-east, which were completely demolished by artillery. We have made fresh progress north-east of Souain and have recaptured the remainder of the trenches at Bois le Pretre. Germans took a trench at Reichackerop but we retook it, capturing prisoners.

Field Marshal French in his bulletin says:—The line we captured eastward of Neuve Chapelle has been consolidated and held in spite of repeated counter-attacks, judging by the number of the dead. Germans counted on the ground that the enemy's loss cannot be less than seventeen thousand.

RUSSIA.

Another Russian Communique.

LONDON, March 16.
PETROGRAD.—Communique says Russians have dislodged the Germans from some advanced posts on Niemen. Russian offensive continues successfully on both the banks of Orzic. Battle is developing in Galicia, east of the railway, from Stanislaw to Kolomyasc where the Russian infantry is advancing through waist deep snow. They have captured enemy's positions and two thousand prisoners. Russians are besieging Przemysl and have occupied heights commanding the inner forts.

Latest Russian Report.

LONDON, March 15.
PETROGRAD.—A communique says:—On the whole front in the region of Prasnysz from the Miawa railway to the Olzye river and the left bank of the latter we have progressed, fighting all the way. German counter-attacks were everywhere repulsed.

The guns at Ossowiec wrecked several siege batteries of heavy calibre installed within the range of the fortress. In the Carpathians, Austrian attacks on Baligroda and German attack on Hill 992, near Kozlowka were repulsed.

We defeated the enemy in the region northward of Obertyn. There has been an artillery duel at Przemysl.

ITALY.

Smuggling Resented.

LONDON, March 15.
ROME.—There is intense indignation in Italy at the discovery of a German attempt to smuggle rifles into Tripoli concealed in beer barrels.

SERVIA.

Fighting Disease in Serbia.

Death of Lady International Golfer.

LONDON, March 14.
The Scottish lady international Golfer, Madge Fraser, has died in Serbia, where she was nursing.

Hospitals Full of Patients.

Sir Thomas Lipton, who took the Red Cross party to Serbia, says in a letter that all the hospitals are full of patients.

Death of Many Doctors.

Reuter's Athens correspondent states that many doctors have died in Serbia and an American doctor committed suicide while in delirium.

Doctors and Nurses Going to Serbia.

A hundred French doctors are coming to fight disease. Lay Wimberce's party of doctors and nurses is now at Salonika "en route" for Serbia.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

Professor Geddes in Bombay.

BOMBAY, March 16. Professor Geddes of town planning exhibition fame is now in Bombay and the exhibition was opened to-day in the presence of a large gathering by the Governor of Bombay. Lord Willingdon said that the exhibition had arrived in Bombay at a very suitable time; for, the presidency was keenly alive to the necessity of town planning and when the question of relieving congestion and of development of suburban areas ought to come up. They wanted to go forward in the right way with regard to town planning in future. Mistakes could not be avoided and had been made in Bombay and other cities in the past, but they wanted to make no more mistakes in future. To-day it was the duty of every one to see that the people of all classes and creeds should have opportunity of living in comfortable houses and surroundings and it was the duty of the Government to achieve that purpose by administration and legislation.

March 17. The town planning exhibition will remain open till April 3rd.

List of Title Holders.

BOMBAY, March 16. The Bombay Government are going to prepare and hereafter keep an up-to-date complete list of all title holders resident within Bombay Presidency. All such persons are requested to communicate with the Government Officers to make the list complete.

Bombay Legislative Council.

Protection of Pilgrims.

BOMBAY, March 16. At the meeting of the Bombay Legislative Council to-day, the Governor presiding, the Hon. Mr. Claude Hill introduced a Bill to amend the Protection of Pilgrims Act of 1887 with the object of removing principally two abuses, "viz., advertising by shipping companies of departures of pilgrim ships of particular dates, quoting low passage rates, and, after pilgrims flock from all India to Bombay, raising suddenly the advertised rates, to the inconvenience of the Protector of Pilgrims and the Police. Under the amendments the shipping companies are bound to supply all necessary particulars in proper time. The Police will also be given permission to stay the departure of pilgrim ships under unavoidable circumstances. Unauthorised and unreasonable delays would also be punishable by fine. The Bill will not affect the rights of passage money or return tickets.

The Hon. Setalvad pointed out that the proposals would meet the first abuse as to date of shipping, but not the second contingency of raising the price of tickets.

The Hon. Mr. Claude Hill appreciated Mr. Setalvad's misgivings and referred the Bill for necessary alterations to a Select Committee to report by the 1st June.

Remuneration of Official Assignee.

The Hon. Mr. Patel moved a resolution urging on Government the desirability of (a) putting the Official Assignee on a fixed salary, crediting to Government the fees charged by him, (b) creating a separate office of Official Receiver on a fixed salary, such officer henceforward to be the official receiver in suits and official liquidator of jointstock companies instead of the Official Assignee as at present. In moving the resolution Mr. Patel made an impressive speech. He showed that for the past six years the Official Assignee had earned on an average of Rs. 10,117 per month, which was twice the salary of the Chief Justice and a little over that of the Governor, and he said the public regarded it as a great public scandal.

Mr. Setalvad, supporting, said the remuneration of the Official Assignee in Bombay was extravagantly out of proportion to the burden of the duties.

Government accepted the proposition, the Governor expressing the opinion that some change was necessary in regard to the present situation. The Resolution was carried.

The Council adjourned.

Matriculation Examination in Bombay.

At the next meeting of the Bombay University Senate, Dr. A. G. Viegas will move a resolution that the standard of the Matriculation examination be so raised as to render a three years' course sufficient for the B. A. or B. Sc. degree instead of four years now in vogue, and the Matriculation examination so improved and raised as to make it fit as a preliminary standard for admission to the Medical, Engineering, Agricultural and Commercial Colleges.

PUNJAB.

A Military Academy at Quetta.

LAHORE, March 15. The "Civil and Military Gazette" understands that the Government of India propose to establish shortly a Military Academy at Quetta founded very largely on the lines of the Royal Military College at Sandhurst. A number of young officers have arrived, or are arriving in this country for appointment to the Indian Army after passing the qualifying examination at Home. These young officers will be called on to pass a further examination at the end of six months, which period they will pass at Quetta at the above College, where they will learn their duties and generally qualify themselves for employment in the Indian Army. Details of the scheme and staffing of the College are now engaging the attention of the military authorities.

Lahore Medical School Strike.
Director-General's Decision.

LAHORE, March 15. The Principal, Medical College, Lahore, has forwarded to the military students of the Lahore Medical School an exact copy of the letter from the Director-General of Indian Medical Service, asking him to inform them that "they must return to duty unconditionally and submit to whatever punishment

TELEGRAMS.

you may consider it your duty to recommended, otherwise the orders, already issued by you directing the removal of their names from the school rolls for grave misconduct, must hold good and their sureties must be called upon to discharge their bonds and pay up the amounts due under the terms thereof". The principal has further informed them, that those wishing to return to duty must apply on a form and that each application for readmission will be considered by the Principal on its merits, the Principal reserving to himself the right to refuse admission to any applicant.

SOUTH INDIA

Subscriptions for Hospital Ship.

OOTACAMUND, March 15. At a public meeting held at noon to-day for the purpose of inviting subscriptions for the up-keep of the hospital ship, Mr. M. Y. Young presided. Amongst others present were Col. Stevenson, Major Hopwood, Rev. Messrs. Gits and Vedamuthu, Messrs. Macnamara, Simpson, Lobo, Gonsalves, Chakara Gahan, G. and E. Hadfield, Fakcer Mahomed, Rama Rao, Adam Sait, Arumugam Pillai, Sathasiva Mudaliar, Butcher, Lewis Reilly, Mitchell, Davis and most of the clerical establishment of the Collector's office. Mr. Young read the circular convening the meeting and explained the work of the hospital ship and the amount that was required. He said meetings at Coonoor, Kotagiri and Gudalur had resulted in monthly subscriptions of Rs. 350. The Rev. Mr. Giles, and Messrs. Rama Rao and Vedamuthu also addressed the meeting. A sum of over Rupees 100 was promised as a monthly subscription. The meeting was confined to men, nevertheless one lady sent in a subscription. A few names were added to the existing War Fund Committee, and it was resolved that a subscription list should be circulated for monthly subscription for the hospitalship.

Downpour of Hail.

We are experiencing a heavy downpour of hail, and the surface outside is covered with hail stones an inch thick and the roads look as though a white sheet were spread over them.

"Army and Civil News" Suspended.

BANGALORE, March 17. At the instance of Sir Hugh Daly, British Resident in Mysore, who is also head of the Local Government of Civil and Military station of Bangalore, the District Magistrate has communicated the proceedings of the Resident, dated the 15th instant, to Mr. H. Plumber, Editor of "Army and Civil News" withdrawing authority granted to him for printing and publishing that journal with effect from last evening and it has suspended publication. Official exception has been taken, the District Magistrate says, to two recently communicated articles on the "Reorganisation of the Mysore Secretariat" stating that, while there is no objection to fair criticism couched in moderate language, unbridled attacks such as are contained in the articles referred to will not be permitted. Action was taken under newspaper regulation of the Civil and Military Station, dated 25 June 1891, which provides "inter alia" that "If any such order as to publishing without permission is disobeyed, the offender shall be liable to forcible expulsion from the station."

SIND.

British India Company.

First Steamer from Karachi to London.

KARACHI, March 17. The British India Company are running their first direct passenger steamer from Karachi to London on the 30th April next.

Volunteering in Sind.

Chamber of Commerce's Attitude.

KARACHI, March 15. In reply to a letter from the Commandant of the Sind Volunteer Rifles on the subject of general service in India for Volunteers, the Karachi Chamber of Commerce state that members of the Chamber are quite willing to give every possible encouragement to the Volunteers in their employ so that they may serve in any part of India if they so desire, and that, whilst the members have not definitely agreed to any scale of pay, many firms are quite prepared to allow leave to all men who can possibly be spared and to keep their posts open for them.

British Prize Courts.

Interlacing of Jurisdiction.

KARACHI, March 15. The Government of India has cabled to the Secretary of State a recommendation by the commercial bodies in this country for the urgent introduction of a bill interlacing the jurisdiction of all British Prize Courts so that vessels may go to their destination ports with cargoes intact, and claims for the release of cargo be heard at destination ports.

Wheat Export from Karachi.

KARACHI, March 15. The Government of India have sanctioned the export from the port of Karachi of an additional amount of 4000 tons of wheat flour to be allotted between the various mills so as to enable them to continue working during the period for which the prohibition remains in force namely and 31st March.

ASSAM.

Assam Legislative Council.
Yesterday's Meeting.

SHILLONG, March 15. At a meeting of the Assam Legislative Council to-day the Hon. Major W. M. Kennedy moved that the Assam Local Self-Government Bill as amended by the Select Committee be taken into consideration. A lengthy debate followed and a large number of amendments were moved. The Bill as amended was passed.

TELEGRAMS.

The Hon. Mr. Kamini Kumar Chanda next moved the following resolution:—"That this Council recommends to the Hon. Chief Commissioner that he will be pleased to consider the law for administration of Justice now obtaining at Haflong with that of Shillong." The resolution was accepted.

The Council then adjourned.

Short News.

"COMMERCE" quotes a private communication from Berlin to the effect that the National Bank of Germany has announced its inability to pay a dividend.

Mail Steamer.

The P. and O. steamer "Arabia," with the outward mails of the 27th ultimo, is expected to arrive in Bombay at daybreak next Friday.

POSTAL NOTICES.—Letter Mail for South Africa will be closed at the Madras General Post Office at 4.45 P. M. on the 18th March 1915, for transmission by the S. S. "Gujarat" from Colombo via Beira, and on the 20th March 1915, for transmission by the S. S. "Umkusi" from Colombo via Durban.

[REUTER.]

Latest Paris Communiqué.

LONDON, March 17. PARIS.—Evening Communiqué says:—The attempt by the enemy on Monday to recapture the trenches on the spur of Lorette was repulsed. We exploded a mine in the region of Perthes and held the cavity after a sharp fight.

We progressed north of Beausejour. German counter-attacks on Monday night between Four-de-Paris, Bolante, Vauquois and Bois-le-Prete were repulsed.

శివుతోడుని తోపుడు చమురుతో నదిపడుడు
చుంతములు చేయవలెన బకడు.

(ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన)

ఎముకలను పొడిచేయు మర.

మన రాజధానినందు విశేషముగా ఎముకలు ఎరువు

అనుటల భూమికి ముఖ్యమయిన సహాయకము లేకపోవు

చున్నది. ఈ ఆహార పదార్థము పెక్కు వైద్యులు విశేష లాభ

మును కలుగజేయునని పరీక్షనవల్ల తేలివది. ఎరువుగా,

ఎముకల విలువను గురించి, విశేషములు వ్యవసాయపు

కానివారలకు ప్రచురించబడి రి కైసుల కిప్పుకుల

"వరదేవుల ఎరువులు" అను పత్రికలో చెప్పబడినది. ఎముక

లను యెరువుగా నుపయోగించకలెనని నేలమీద చుట్టకు

ముందుగా మెత్తగా పొడిచేయవలెను. లేనియెడల పెక్కుదిగా

పనిచేయును. ఈ పొడిచేయుట, మరలవల్ల బరుగును. కాబట్టి

చమురుతో నడుచు యంత్రములను కలనాన అట్టి యంత్రము

లకు నీరుకోరుపరి లేకప్పుడు ఎముకలను పొడిచేయు మరలను

పరిచేయించినయెడల లాభముండును. ఎముకలను ఎముకలుగాను

పిండిగానుకూడ నులభముగా నిలువచేయుచున్నది. కాబట్టి వీరి

సప్తదైని ఈపని చేయుచుండవచ్చును.

కోయంబునప్పుడు వ్యవసాయ కర్మిలకు చేయున్న

శ్రేణిలో అట్టి ఒక చిన్న మరచే పరిచేయించు చున్నాడు. ఈ

మరను బరకాఅడు కంపెనీవారు స్వయంచేసినారు దీని ఖరీదు

రు. 240 లు ఈ మర ఇతరుల నాలుగు యిరువ యనులు

అనుచుబడియున్నది. ఇది అతి నేకముగాబలమైన యనుపపంజర

ముగ్ధా నిమిషమునకు 4,400 చుట్టు చొప్పున తిరుగుటలకు ఆ

గజములకు తగిన అన్ని వస్తువులను సన్నపుళ్ళ జల్లేదా దిన

మెత్తని పిండిగా పొడుచుచేయును. వీనిలో అనేక తరహా

కలవు. అందులకు మనకు ఇప్పుడువచ్చినంత మెత్తని పొడిగా

చేయునట్లు మార్పుకోవచ్చును.

దినమునకు రెక్కి ఖంబులు పనిచేసిన యెడల మామూలు

ఎముకలు ఒక టన్నును నులభముగా ర/16 అనుగ్రాముల

రంధ్రములకుండ పోవు పిండిగా చేయవచ్చునని తనిఖీలకు

తేలివది. మెత్తదనుమునట్టి ఇప్పుడు ఎముకలపొడుము టన్ను

TELEGRAMS.

Disease Propagated by Lice.

The epidemic, which was introduced by Austrians, has been propagated by lice. It is now diminishing.

Precautions in Greece and Bulgaria.

The Greek and Bulgarian authorities are taking measures against the introduction of the disease.

AMERICA.

The German Cruiser "Dresden" Sank.

By British Cruisers off Chilean Coast.

LONDON, March 15.

The Press Bureau announces that at nine in the morning yesterday the cruisers "Hogew" and "Kent" and the armed merchantman "Orama" caught the German cruiser "Dresden" near Juan Fernandez Island. After an action lasting five minutes the "Dresden" hauled down her colours and displayed the white flag. She was much damaged and on fire. Her magazine afterwards exploded and the "Dresden" sank.

The crew were saved, fifteen being badly wounded. The Germans were landed at Valparaiso.

There were no British casualties, and the British ships suffered no damage.

HOLLAND.

A Prince Strangled.

LONDON, March 15.

AMSTERDAM.—A telegram to the "Cologne Gazette" from Constantinople says the son of Abdul Hamid has been found strangled. This is thought to refer to Prince Buhar-ed-Din.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

Secretary of State's Telegram.

DELHI, March 16.

The Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State dated the 15th March:—The Admiralty reports the sinking of the German cruiser "Dresden" by the British cruisers "Glasgow," "Orama" and "Kent" on the 14th instant near Juan Fernandez Island (off the Chilean coast). There were no British casualties or damage to the vessels.

Bengal Administrator-General and Official Trustee.

A Press Communique.

DELHI, March 16.

A Communique states:—As some misapprehension seems to prevail in certain quarters as to the future of the offices of Administrator-General and Official Trustee, Bengal, it should be explained that the principal questions under examination are the financial position and internal working of each office as reduced by the creation of several new provincial offices under the Acts of 1913. It was further to be decided whether the two offices should be amalgamated or not, and what establishment should be attached to each, whether the scales of fees tentatively adopted last year are suitable and sufficient. It is hoped that this inquiry will be completed soon and a decision come to on all outstanding questions before September next. There is no question of the office of Administrator-General or Official Trustee being abolished.

Imperial Legislative Council.

Bill to Secure Public Safety.

DELHI, MARCH 15.

The business at Wednesday's meeting of the Imperial Legislative Council will commence with the taking of oath of allegiance by Messrs. R. W. Gillan, R. Graham, C. H. Setalvad and Dr. Sunder Lal.

Sir Reginald Cradock will introduce the Bill to provide for special measures to secure public safety and the defence of British India and for the more speedy trial of certain offences. Rules of business will then be suspended to admit of the Bill being taken into consideration and a motion that it be passed.

Mr. Rayanagar will move the following resolution that this Council recommends to the Governor-General in Council to have in consultation with Provincial Governments and administrators steps taken for making Indian vernaculars the media of instruction and the study of English as the second language compulsory for Indian pupils in all secondary schools.

Rai Sita Nath Ray Bahadur, will move that this Council recommends to the Governor-General in Council, that prompt and effective measures may be taken by the Government throughout British India, (a) to increase the cultivation of sugar cane and date palm, (b) to encourage and extend the manufacture of sugar both refined and unrefined by existing or improved indigenous methods, (c) to promote the starting of new sugar factories on a modern scientific basis and that financial and other kinds of assistance may be rendered by the Government for carrying out the above objects in an effective manner.

Dr. Sunder Lal has been nominated Additional Member of the Imperial Legislative Council, under the regulation for the nomination of experts.

The introduction of the Bill in the Imperial Legislative Council to provide special measures to secure public safety has been deferred till Thursday, the 18th instant.

MARCH 15.

It has been decided that Sir Reginald Cradock will introduce the new Bill dealing with the situation in India on the 18th (17th?) and the measure is called the Public Safety and Defence

TELEGRAMS.

Bill. It is a war measure and will remain in force during the war and six months thereafter. It is presumably modelled on the Defence of Realm Act passed in England in the beginning of the war and also contain the changes announced by Viscount Haldane in reply to the debate raised by Lord Parmoor. The Bill probably provides for the constitution of a court for expeditious disposal of cases by summary method. The Bill will meet with little or no opposition in view of the fact that the situation in the Punjab and elsewhere require careful handling.

MARCH 17.

Council met to-day. Sir Harcourt Butler, Vice-President presiding. There was a fair attendance of visitors. Mr. R. W. Gillan and Mr. R. Graham took oath of allegiance. Mr. Sharp laid on the table a statement containing information regarding the amount of provincial educational grants spent per annum on Mahomedan schools. After interpellations, Mr. Clark introduced the Bill to amend the Indian Steam Vessels Act, 1884.

Executive Council for the United Provinces.

DELHI, March 16.

It is understood that the Secretary of State had placed the Royal Proclamation for the creation of an Executive Council on the table of the House of Lords on the 2nd February. Lord Crewe will presumably publish the despatches relating to the subject before long.

According to the text of the proclamation for the constitution of an Executive Council in the United Provinces which has been laid on the table of Parliament, the Council will be constituted from the 1st of June this year, and the number will be two, or such other number, not exceeding four, as the Governor-General may determine.

Decentralisation Committee Recommendations.

A Resolution on Local Self-Government.

DELHI, March 16.

The Department of Education will shortly issue a resolution the local Self-Government which will deal with all conclusions arrived at on the recommendations of the Decentralisation Committee.

Distinguished Visitors to Delhi.

DELHI, March 15.

Lieutenant-Governor of Punjab arrived on brief visit to Delhi yesterday and left this afternoon.

Regum of Bhopal arrived here to-day as guest of the Viceroy.

CALCUTTA.

Finances in Bengal.

Increased Funds for District Boards.

CALCUTTA, March 16.

The Calcutta "Gazette" contains a resolution on the working of the Districts Boards in Bengal during the last year which states: that the principal event of the year was the surrender of the Public Works Cess to District Boards whose incomes were thereby increased by more than 29 lakhs of rupees. Equilibrium grants were at the same time withdrawn and certain other grants curtailed, but the total reduction on this account amounting to about 6 lakhs of rupees was more than counterbalanced by the increase in the grant for education. District Boards, are, therefore, in the enjoyment of the full amount of the Public Works Cess.

Sir Harcourt Butler.

CALCUTTA, March 16.

According to present arrangements it seems likely Sir Harcourt Butler will proceed Home on leave early in April. Nothing has been yet announced regarding his successor in the Education Department.

Press Telegrams to Australia.

CALCUTTA, March 16.

The Press telegrams rate from India to Australia have been reduced from eleven annas per word to seven annas and a press rate at five annas a word has been introduced between India and Mauritius.

Taxi-Cab Dacoities in Calcutta.

Police Activity Prevents Outrage.

CALCUTTA, March 16.

The Calcutta Police had a busy time last night. Having received information that some Bengali youths had hired taxi cab No. E. F. 2 for a dacoity, every police station set out as many armed men as possible and at about three in the morning the car was found in the Bentinck Street in a damaged condition. Further enquiry is proceeding.

The Yokohama Specie Bank.

CALCUTTA, March 16.

Calcutta Agent of Yokohama Specie Bank has received telegram to the effect that at the general meeting held at Yokohama on 10th instant, Directors declared dividend at the rate of twelve per cent per annum and placed three hundred and fifty thousand yen to reserve.

Murder of Police Officer.

CALCUTTA, March 15.

Radhanath Paramanik and three other Bengalee youths who were arrested at 20, Fakir Chand Mitters Lane which was searched in connection with the murder of Sub-Inspector Suresh Chunder Mukerjee were placed to-day before the Chief Presidency Magistrate. During the search the Police recovered a loaded Mauser pistol and some cartridges said to be part of the property stolen from Rodda and Co. The accused were charged under the Arms Act and were directed to take their trial before the second Presidency Magistrate.

TELEGRAMS.

Civil Court for Calcutta.
Corporation Committee's Views

CALCUTTA, March 17.

The Committee of the Calcutta Corporation have now reported on the proposal for a Civil Court for Calcutta. Their view is, that at any rate so far as smaller suits are concerned the original side of the Calcutta High Court is too costly at present. In order to reform this, they recommend that expenses of the litigant should be reduced by allowing him the opportunity of selecting from Vakils and Solicitors as well as from Barristers to act and plead for him, also that the intermediary of the Attorney between the litigant and the Barrister or Vakil should be made voluntary, also that the existing scale of fees should be revised. Failing these reforms the Committee recommend establishment of a Civil Court.

Indigo Crop.

"Englishman" on Government Acquisition.

CALCUTTA, March 17.

In connection with the recent announcement of the acquisition by Government of most of the Indigo crop the "Englishman" understands that crops of Java and Guatemala as well as those of Bihar are included. As regards the Bihar crop prices have been running as high as four hundred per cent in advance of last year.

A Relief Fund by the Armenians.

CALCUTTA, March 17.

Armenians in Calcutta have opened a relief fund for the benefit of their distressed countrymen who have sought refuge in the Caucasus. Twenty two thousand rupees have already been subscribed.

The Episcopal Synod.

Yesterday's Meeting at Calcutta.

CALCUTTA, March 15.

The first meeting of the Episcopal Synod took place at the Palace, Calcutta, to-day. The Rt. Rev. the Metropolitan presided and all the Bishops attended, with the exception of the Bishop of Tinnevely, this being vacant. The question of synodal government of the Church which was suggested by certain lay representatives at the last Synod was introduced by the Metropolitan and discussed in detail and will be taken up again to-morrow. The Bishop of Dornakal will preach at the Cathedral next Sunday morning. A special service will be held in the evening, when a solemn Te Deum will be sung.

Change of Ministry in Persia.

Official Communication Received.

CALCUTTA, March 16.

Official telegraph communication from Teheran has been received by the Consul General for Persia to the effect that on the resignation of His Highness Mostafa ul Mulik, Prime Minister, His Imperial Majesty Shah has appointed His Highness Mochir-ud Dowlah as Prime Minister who has formed a new cabinet. His Excellency Moawen ud Dowlah continues as Minister for foreign affairs.

UNITED PROVINCES.

Political Officers Going on Leave.

ALLAHABAD, March 16.

Captain Neale, 1st Assistant to the British Resident, Persian Gulf, is proceeding on leave and will be succeeded by Major R. E. A. Hamilton.

Colonel Percy-Sykes has been selected to act for six months for Sir George Macartney Consul General at Kashgar, on his take leave this spring.

BURMA.

Alleged Falsification of Accounts.

Enquiry Proceeding.

RANGOON, March 16.

The hearing of the charge of alleged falsification of accounts against H. C. Elsey of the Firm J and F. Graham and Co. was resumed to-day before the District Magistrate. Cross examination and re-examination of J. F. N. Graham were concluded. He denied anything dishonest in the way his firm drew bills and all false entries made with his knowledge. Commercial standing of his firm, the witness said, was absolutely highest. His firm was established for fifty years in India and the witness had been 32 years in business with his firm. His firm had for 25 years been in the habit of drawing bills on itself and discounting those bills with Banks who had accepted his clean bills. Witness did not know any case wherein the banks had demurred to his clean bills drawn on himself. The hearing is proceeding.

News From Rangoon.

Major-General Donald.

RANGOON, March 16.

Major-General Donald, C. S. Inspector, Territorials, left for India by the "Edavara" to-day.

The Burma Contingent.

The Burma Contingent has safely arrived in London. They had a fine reception from the crowd and were cheered lustily while marching to Charing Cross station. Robertson joined the Scottish Rifles, and Torrens the Royal Engineers. All members passed the medical examination.

An Accident to S. S. "Ellora"

"En route" to Madras.

RANGOON, March 16.

The steamer "Ellora" bound for Madras, yesterday, with sixty-two Baluchi prisoners on board grounded at 9 P. M. on Da Silva Shoal, about four hours run from Hastings. The Assistant Conservator of the Port, with a flotilla of tugs, rendered assistance, but the "Ellora" was found lying broadside and in no danger. She floated off again with the flood tide and proceeded on her voyage.

మదన కామేశ్వర తేజస్వము.

ఇది మిక్కిలి వీరవృద్ధి, బలమును, కఠినమును.
(2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, కుక్కనవ్వు, అతి
యీత్రమును ఖండించును. (3) రక్తమును శుభ్రపరచి వృద్ధిబొం
దించును. (4) నరములకు సత్తువనిచ్చి యౌవనమును నిండించును
2 డబ్బీలుచాలును - 20 రులముల డబ్బీ రు. 1-0-0

పాలగుండె తేనెపూము:- సవామేహము, మేహములు,
పొడలు, పుండ్లు, పొట్టురాలుట, యితర చర్మరోగములు, కీళ్ల
నొప్పులు, రసదోషము, మొడిలగువాట్లను 4.50తో నిర్మూలము
జేయును. 20 రు. డబ్బీ రు 1-4-0 (4 డబ్బీ రు 4-8-0)

ఘనసారచంపిని:- ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు, మొద
లగు అంటు (సెగ) రోగములను, మూత్రపుమంటను ప్రావమును
తక్షణమే మాన్పును. 2 డబ్బీలుచాలును. డబ్బీ రు 1-4-0.

సుకేశరంజని తలనూనె:- ఇది మిగుల పరిమళము గలిగి
పూలవాసనను గుప్పించికొట్టుచుండును. నీసా రు 0-8-0

మాక్యూటాగు ఉచితము. వి. సి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము
5 రూ. వైబడిన అర్ధరక్త రు 1-కి 0.2. కివీవాచ్చెదము
పి. కి. ఎ అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం,
పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

తత్వార్థప్రదర్శిని

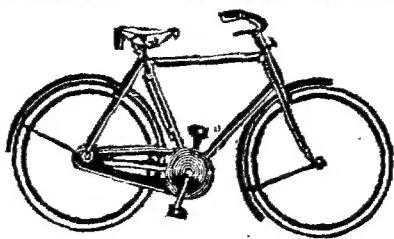
ఈగ్రంథము అశ్వమత క్షిప్రరూపమునను. తెనుగున
కందపద్యరూపమునను, పోటోతోడ ప్రించుటయు. యాప
మునను, ముద్రింపబడియున్నది. ఈత్రుత్తరములకి వ్రాయు
వారికి యోగనిష్ఠయందుండు శటమున్ను. ఉపశ్చేదించి సగు
యపుటయున్ను, అమర్చిన రెండు పుటయున్ను. రూ. 1-0-0
పూజించుటకయి చట్టమున నిమిచ్చియుండుక నాలుకొక పుటయు
నది పంపబడును. వెల రు 0-5-0

పోస్టేజి తమరిదేయగును.

S. P. P. B. Y. S. Swami

Tiruvannamalai.

శ్రీమత్పరమహంస పరబ్రహ్మణంద యోగింద్ర
న్యాములవారు, తిరుగున్నా నుల్లె.

నమ్మకమయిన పనులు.

మోటారుపై కిక్కు, పెగుకాదులు, అనేక భరహాలుగా
అనేక కంపెనీలవారివలన తయారుచేయబడిన టైసిక్లు, ట్రైసి
క్లు, యందుకు కావలసిన నానావిధ పనిముట్లు, వాచీలు, హా
ర్మోనియములు, మొదలగువాటిని మాకద్ద గలవు. మిక్కిలి
సరసముగు వెలలకు యిచ్చెదము.

ఒక్కసారి మా సరకులు పరీక్షించి, వెలలు కనుగొని,
మంచి చెడ్డలనరయుటకు మహాజనులను గోరునున్నాము.
మావాపులకై సిక్కిలు, పంపుచున్నట్లు, నహా 50-8-0 మాత్రమే.
పటములతోగూడిన కేటలాగు అధికాస్థాంపుబంపిన బంపెదము

ఎక్స్ పీ చొక్కప్ప అందుకో.,

185, హంబుల్ కోడ్లు, మద్రాస్.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

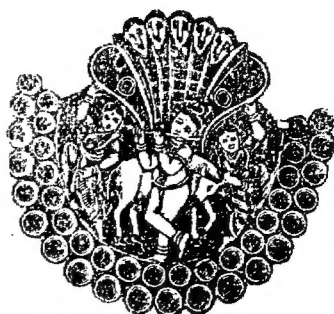
వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేనములు
ముల నెట్టి పరిణామములకు బొందినది? మనుజులస్థితి మొదట
నెట్లుండె? తలభేదములేలకలిగె? భర్తము లెప్పుడెట్లు మార్పు
నొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లులుమాట? ఈ మొదలగు
విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి.
పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము
లిందు ఒక్కొక్క వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే
ప్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన
విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి
గ్రంథమువై మంచియుభిప్రాయము నిచ్చియున్నార. తెలిమిగుల
గులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి నిందు క్యాలికో
లైందుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యు
త్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణలు చేత. వలయువారి చిరునామా
వ్రాయవచ్చును. (4-12-14)

జనిమంచి శేషాద్రిశర్మ,

తెలుగుపండితుడు, ముగ్గురిసిపట్ హైస్కూలు, కడప.

22-వ నెల గల (సవరిము) బంగారు.

(ఇందుకు పూచీపడిగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరిము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతియునిదిధములగు బంగారుగల, వెండిగల, రాళ్లు
చెక్కిననగలు, మున్నగునవి ఈక్రింద పేర్కొన్న వర్తకులంద
రొరకును కొనుగోనికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును

సదరక ఇండియా జానరెరి మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ,
487, టంకసాలపీడి, సామంకూరుపేట, మదరాసు

The Southern India.

Jewellery Manufacturing Co.,

437, Sowcarpet, Madras.

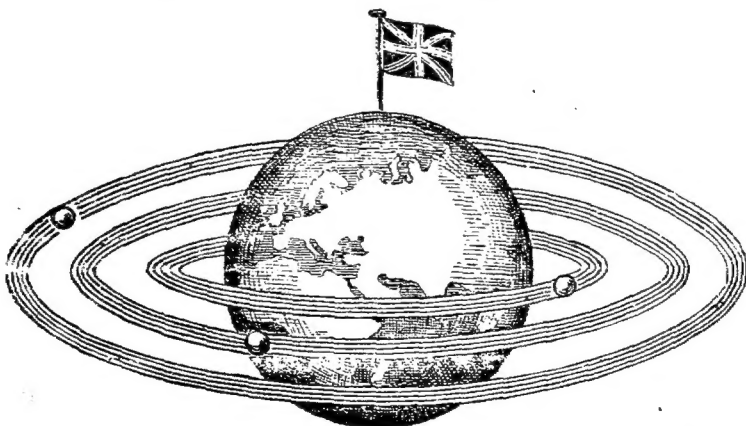
గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నగుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు
గలగు తరిపేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు, ఎట్లనడుచు
నో యేయేభాగములు యేయేపనులు చేయునో అని చెడిపోయి
నపుడు, స్వల్పముగాచేయు రిపేరులును యీ యంశములనెల్ల
అభాగ్యపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో నేర్పించబడును. ఇది
రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై
సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపా
లు కట్టవలయును. మార్చి వెల 15వ తేదీలలోగా భరఖాస్తు
లు పంపుతూ 10రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికిమాత్రము
ఒకచోటు దొరకగలదు. ఈక్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసి
కొనుడు.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాజ్స్, మదరాసు.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

ప్రపంచ యుద్ధము.

ఘనవికార సంగ్రామము.

చిత్రరూపము !!

యోధాగ్రణుల భావచిత్రము !!!

యూరోప్ ఖండమునందున్న జియోగ్రాఫిలముచేసి రక్తప్రవాహముననే బారలాడుచుండు జగత్ ప్రళయస్వరూపముగా నానాతరకాలభేర
పునవలె వినిపించుచుండు యుద్ధసాయకులనన్ను, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనన్ను, చక్రవర్తులనన్ను, ప్రత్యక్షముగా జూచి
నట్లు నవబాట సుందరమైన భావచిత్రములు ప్రకాశించునట్టి నునుపైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచున్నవి.

త్వరతేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

ఈవినుకొట్టుకొనిన ముద్దులమునలై అక్కడిక్కడె తిరుగుచు వ్యాపారనావలనన్ను, యుద్ధనావలనన్ను హతముజేసి తుదకు
మండించబడి సముద్రపాతాళమున సోమవైన ఎమ్డెనను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని పేరునునా? అది మద్రాసును ముట్ట
డించి జేసిన అనాగతములను జూచి యుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిక్కియను నాయకును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

ఈవినుకొట్టుకొనిన ముద్దులమునలై అక్కడిక్కడె తిరుగుచు వ్యాపారనావలనన్ను, యుద్ధనావలనన్ను హతముజేసి తుదకు
మండించబడి సముద్రపాతాళమున సోమవైన ఎమ్డెనను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని పేరునునా? అది మద్రాసును ముట్ట
డించి జేసిన అనాగతములను జూచి యుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిక్కియను నాయకును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

మద్రాసు. — ముద్దులమునలై డి. వే. రెండంగి మునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము
ప్రతియొక్క వలయును ముద్దులమునలై వలగక భద్రముగా కీరుకల్లు పంపెదము.

ముద్రాము: — గురుబసవ కంపెనీ మద్రాసు.

